

Bosna i Hercegovina
Ministarstvo odbrane/obrane

Broj:06-03-6-307-11/22
Sarajevo, 18.02.2022. godine

Босна и Херцеговина
МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ
BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

H

PRIMLJENO: 23-02-2022			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
03/1-	03	-285	22

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
Zajednička komisija za odbranu i sigurnost

PREDMET: Izveštaj o radu Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine za 2021. godinu, dostavlja. -

Poštovani,

U skladu sa članom 54. stav (1) tačka b) Poslovnika o radu Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 33/06, 41/06, 81/06, 91/06, 91/07 i 87/09) u prilogu ovog akta dostavljamo vam Izveštaj o radu Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine za 2021. godinu na jezicima i pismima koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.

Ministarstvo odbrane Bosne i Hercegovine predlaže Zajedničkoj komisiji za odbranu i sigurnost Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine da razmotri i primi k znanju Izveštaj o radu Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine za 2021. godinu.

S poštovanjem,

- Prilozi:
- Izveštaj o radu Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine za 2021. godinu (Bosanski jezik) x 5
  - Izveštaj o radu Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine za 2021. godinu (Srpski jezik) x4
  - Izveštaj o radu Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine za 2021. godinu (Hrvatski jezik) x3
  - Elektronska verzija (PDF)

Dostavljeno:

- Naslovu x 12,
- a/a.

MINISTAR

Dr. Sifet Podžić

Na temelju članka 24. Zakona o ministarstvima i drugim tijelima uprave Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 05/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12, 06/13, 19/16, 83/17) i članka 62. Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 22/03), Ministarstvo obrane Bosne i Hercegovine dostavlja:

IZVJEŠĆE O RADU MINISTARSTVA OBRANE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2021. GODINU

I UVODNE NAPOMENE

Ministarstvo obrane Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ministarstvo obrane BiH) osnovano je Zakonom o ministarstvima i drugim tijelima uprave Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 05/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12 i 06/13) i Zakonom o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08).

Sukladno definiranim nadležnostima, donešen je Pravilnik o unutarnjoj organizaciji Ministarstva obrane BiH, uz naknadno utvrđene izmjene i dopune, kojim su propisane nadležnosti, način upravljanja i sistematizacija radnih mjesta u Ministarstvu obrane BiH.

Težište rada Ministarstva obrane BiH u 2021. godini bilo je usmjereno na realizaciju:

- Programskih aktivnosti, poslova i zadataka iz nadležnosti Ministarstva obrane BiH, kao tijela uprave Bosne i Hercegovine;
- Aktivnosti suradnje i ispunjavanje obveza MO i OSBiH po dostavljenim dokumentima BiH NATO-u;
- Aktivnosti na provođenju preventivnih mjera u cilju suzbijanja i širenja pandemije izazvane korona virusom (COVID-19), kao i angažiranje Oružanih snaga BiH za potrebe pružanja pomoći civilnim tijelima u sprečavanju širenja pandemije.

Aktivnosti Ministarstva obrane BiH su realizirane u suradnji sa svim institucijama Bosne i Hercegovine i uz stručnu potporu NATO stožera u Sarajevu i EUFOR-a.

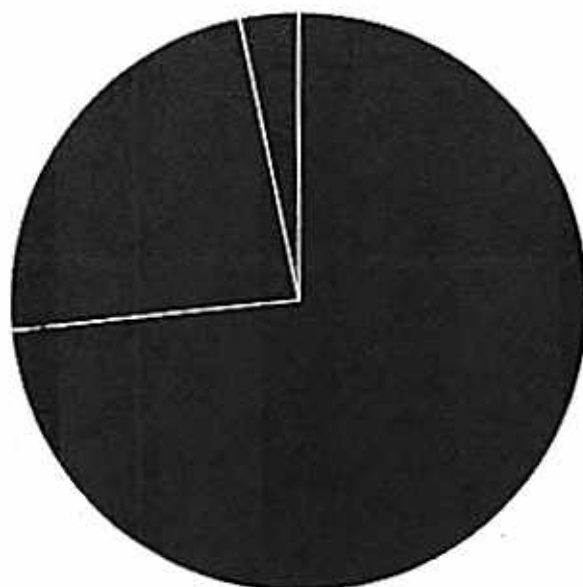
II REZULTATI RADA

1. Izvršenje Programa rada Ministarstva obrane BiH za 2021. godinu

Programom rada Ministarstva obrane BiH za 2021. godinu utvrđeno je 154 aktivnosti koje su svrstane u 19 projekata i tri programa koji podržavaju tri specifična cilja. Realizacija aktivnosti ilustriрана je u tabeli i dijagramu koji slijede:

PREGLED REALIZACIJE PROGRAMSKIH AKTIVNOSTI U 2021. GODINI			
MINISTARSTVO OBRANE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2021. GODINU			
PLANIRANO	REALIZIRANO	DJELIMICNO	NEREALIZIRANO
154	113	36	5

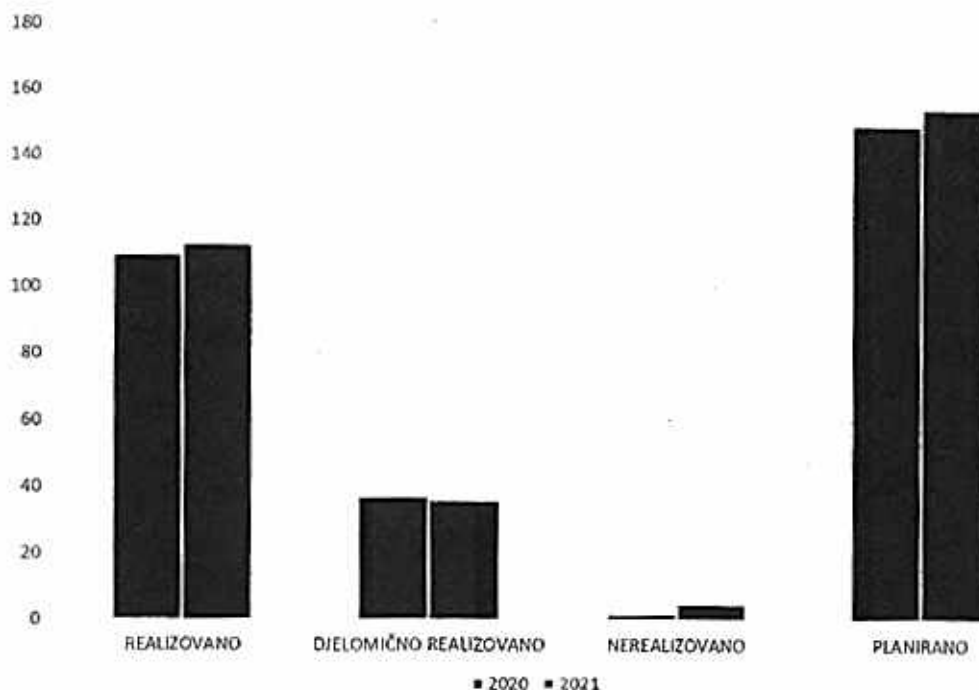
Tabela 1: Pregled realizacije programskih aktivnosti

■ REALIZOVANO ■ DJELOMIČNO REALIZOVANO ■ NEREALIZOVANO

Dijagram 1: Realizacija programskih aktivnosti

Stupanj realizacije programa rada u 2021. godini je 73,37 %, što je za 0,45 % niže u odnosu na 2020. godinu, u kojoj je stupanj realizacije iznosio 73,82 %. Programske aktivnosti Ministarstva obrane BiH u 2021. godini realizirane su sukladno sa realnim mogućnostima financijske potpore istih iz razloga ne usvajanja Zakona o budžetu institucija BiH za 2021. godinu, pa je funkcioniranje egzistiralo temeljem Odluka o privremenom financiranju donesenih od strane Vijeća ministara BiH. Pojava i širenje pandemije uzrokovane virusom COVID-19, te ograničenja koja su nastala usljed iste su također uticala na postotak realizacije programskih aktivnosti. U sljedećem dijagramu ilustrirana je usporedba realizacije programskih aktivnosti u zadnje dvije godine:

Dijagram 2: Usporedni prikaz realizacije programa rada

2. Metodologija upravljanja procesima u Ministarstvu obrane BiH

Upravljanje procesima u Ministarstvu obrane BiH, tijekom 2021. godine, odvijalo se kroz aktivnosti Stručnog kolegija i koordinaciju rada Ministarstva obrane BiH. U sklopu ovih aktivnosti, razmatrana su načelna i druga pitanja iz nadležnosti i definirani zaključci, mišljenja i prijedlozi Ministru i zamjenicima ministra, o realizaciji konkretnih obveza, zadataka i aktivnosti iz zakonske nadležnosti.

2.1. Aktivnosti Stručnog kolegija Ministarstva obrane BiH

Stručni kolegij Ministarstva obrane BiH u 2021. godini je održao dvije sjednice. Na sjednicama Stručnog kolegija raspravljano je više tema koje su od značaja za organizaciju i funkcioniranje institucija obrane BiH, kao što su:

- Stanje u OS BiH;
- Razmatranje i usvajanje dokumenata u sistemu obrane;
- Planovi potreba i nabavke i njihova realizacija;
- Razmatranje informacije o aspektima privremenog financiranja uključujući i projekciju finansijskog poslovanja za 2021.godinu;
- Izvješće o aktivnostima i rezultatima MO i OS BiH u procesu sprečavanja i borbe protiv širenja korona virusa (COVID-19);
- Implementacija i realizacija ugovora za nabavku MTS-a;
- Programi, planovi i izvješća o radu MO BiH;
- Realizacija nalaza Ureda za reviziju i druga važna pitanja u sistemu obrane.

2.2. Aktivnosti koordinacije rada Ministarstva obrane BiH

Sastanci koordinacije rada Ministarstva obrane, kojima predsjedava tajnik ministarstva, uz participiranje pomoćnika ministra i zamjenika načelnika Zajedničkog stožera za operacije, te zamjenika načelnika Zajedničkog stožera za resurse, važan su sadržaj u ostvarivanju nadležnosti Ministarstva obrane. Tijekom 2021. godine, održana su 2 sastanka koordinacije na kojima su se prioritetno razmatrala pitanja i zauzimani stavovi u vezi:

- Usaglašavanja prijedloga za Program rada Vijeća ministara BiH i dinamike realizacije programskih aktivnosti;
- Realizacije obaveza Ministarstva obrane BiH prema institucijama BiH (Parlamentarna skupština BiH, Zajednička komisija za obranu i sigurnost BiH, Predsjedništvo BiH i Vijeće ministara BiH), kroz pripremu materijala za razmatranje;
- Aktualna pitanja u vezi situacije uzrokovane Korona virusom (COVID-19);
- Analize realizacije obveza i razmjena informacija o aktivnostima organizacijskih jedinica radi međusobne koordinacije;
- Razmatranje prijedloga za dodjelu stimulativnih mjera povodom dana OS BiH

Uslijed situacije sa privremenim financiranjem radi praćenja svih troškova uspostavljen je poseban Tim za praćenje u reduciranoj formi u odnosu na broj sudionika na sastancima koordinacije. Tim je održao 13 radnih sastanaka uz konstantnu i kontinuiranu komunikaciju sa ciljem praćenja realizacije plana nabavke, izdavanja narudžbenica te plaćanja na svakodnevnoj osnovi. Takvim pristupom omogućeno je, u izuzetno limitiranom finansijskom okviru, izvršavanje programskih aktivnosti Ministarstva obrane BiH.

3. Konceptualno-pravni okvir

Tijekom 2021. godine nastavljena je realizacija planova prve faze implementacije dokumenata „Pregled obrane“ i „Plan razvoja i modernizacije OS BiH 2017. - 2027.“ Pored konceptualnog, Ministarstvo obrane BiH je tijekom 2021. godine pažnju posvetilo sistemskom okviru za efikasno funkcioniranje institucija obrane, što je prezentirano kroz sadržaje koji slijede:

Izrađeno i odobreno:

- Pravilnik o izmjeni i dopuni pravilnika o prijemu u vojnu službu;

- Pravilnik o izmjeni i dopuni pravilnika za ocjenu zdravstvene sposobnosti za vojnu službu;
- Plan implementacije borbe protiv korupcije u MO i OS BiH i izvješća o realizaciji plana MO BiH iz ove oblasti;
- Smjernice za obrambeno planiranje za 2022-2026. godinu;
- Izvješće o implementaciji „Pregled obrane“ za razinu VM BiH;
- Izvješće o implementaciji dokumenta „Program reformi BiH“ za Predsjedništvo BiH i samoprocjeni implementacije ovog dokumenta za razinu VM BiH;
- Instrukcija o postupanju sa uzorcima dobivenih putem nabavki u MO i OS BiH;
- Izrada dopuna sljedećih dokumenata radi usklađivanja istih sa Zakonom o ravnopravnosti spolova u BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 16/03 i 102/09), Zakonom o zabrani diskriminacije („Službeni glasnik BiH“, br. 59/09 i 66/16) u pogledu osiguranja rodne ravnopravnosti, istih mogućnosti, sprječavanja diskriminacije i uporabe rodno osjetljivog jezika:
  - o Politika vojne pomoći civilnim tijelima,
  - o Politika izdavačke djelatnosti u Ministarstvu obrane BiH i Oružanim snagama BiH,
  - o Uputstvo o uslovima i načinu odobravanja službenih putovanja u inozemstvo visokih dužnosnika i časnika iz Ministarstva obrane BiH i Oružanih snaga BiH, izvješćivanju o službenim putovanjima, pozivanju i prijemu posjeta iz inozemstva u Ministarstvo obrane BiH i Oružane snage BiH,
  - o Smjernice za profesionalan odnos pripadnika Ministarstva obrane BiH i Oružanih snaga BiH u obavljanju poslova i zadaća.

U postupku izrade, u prednacrtnoj, nacrtnoj i fazi konsultacija:

- Politika ispunjavanja međunarodnih obveza MO BiH u oblasti kontrole naoružanja;
- Politika kontrole kvaliteta;
- Politika logistike;
- Pravilnik o izmjeni i dopuni pravilnika o vojnim letacima i letачkoj službi;
- Pravilnik o standardizaciji u MO i OS BiH;
- Pravilnik o materijalno-financijskom poslovanju u MO i OS BiH;
- Pravilnik o tehničkim normativima za pogon i održavanje elektroenergetskih postrojenja i vodova na lokacijama MO i OS BiH;
- Pravilnik o planiranju i uređenju prostora izgradnji i rekonstrukciji objekata i infrastrukture;
- Uputstvo o održavanju termoelektričnih postrojenja;
- Uputstvo o održavanju objekata i infrastrukture;
- Uputstvo o procedurama stvaranja obveza, evidentiranja izvješćivanja o stvorenim i izvršenim obvezama i potraživanjima u MO i OS BiH;
- Uputstvo o primjeni Šifarnika ciljeva, programa, projekata i aktivnosti u svrhu programiranja i planiranja rada u MO i OS BiH

4. Implementacija dokumenta „Programa reformi Bosne i Hercegovine“

Odlukom Ministra obrane BiH formiran je Tim za implementaciju dokumenta „Program reformi Bosne i Hercegovine“ sa zadaćom da izvrši raščlambu dokumenta „Program reformi Bosne i Hercegovine“, izradi Plan implementacije dokumenta „Program reformi Bosne i Hercegovine“ za razinu MO BiH i OS BiH, te praćenje realizacije aktivnosti i zadaća predviđenih pomenutim planom.

Krajem ožujka ove godine, Ministarstvo obrane BiH je dostavilo prijedlog aktivnosti za Program reformi BiH 2021. U travnju ove godine Komisija za suradnju sa NATO Vijeća ministara BiH je izradila Program reformi BiH 2021 koji je dostavljen Vijeću ministara BiH. Program reformi BiH 2021 nažalost još nije bio predmetom rasprave Vijeća, te samim tim nije niti usvojen, što za posljedicu ima da isti nije upućen prema nadležnim instancama u Glavni stožer NATO Brisel, čime je značajno usporjen kontinuitet intenzivne suradnje sa NATO.

Prema novopredloženom Programu reformi BiH 2021, Ministarstvo obrane je direktno zaduženo za 69 aktivnosti a za 16 njih surađujemo sa drugim institucijama Države Bosne i Hercegovine. U kolovozu ove godine iz Sjedišta NATO Stožera iz Brisela, je upućen odgovor, a koji se odnosi na samoprosudbu Programa reformi BiH 2020. Iz sadržaja istog se mogu vidjeti pozitivne impresije nadležnih instanci iz sjedišta Alijanse, te potpora Bosni i Hercegovini i ohrabrenje za nastavak reformi.

Iako formalno nije usvojen, krajem prosinca 2021 godine MO BiH je uradilo internu samoprosudbu dokumenta Program reformi Bosne i Hercegovine 2021 gdje je evidentiran status realizacije aktivnosti iz Programa po sljedećem:

- U tijeku – 36
- Realizirano – 22
- Kontinuirano se sprovodi – 9
- Nije realizirano – 2

Ministar obrane je krajem srpnja 2021. godine održao sastanak sa Generalnim tajnikom NATO i komitetom zamjenika šefova misija (NATO DPRC), čime je nastavljen politički dijalog o realizaciji Programa reformi BiH.

Predstavnici MO BiH (dva zamjenika ministra, tajnik ministarstva i dva časnika iz sektora za međunarodnu suradnju) su aktivno sudjelovali u radu Komisije za suradnju sa NATO. Komisija je tijekom izvještajnog razdoblja održala tri sjednice. Sve sjednice održane su sukladno sa Poslovníkom o radu Komisije, odnosno uz postignut potreban kvorum - prisustvo većine članova, a sve odluke donešene su jednoglasno.

5. Aktivnosti u oblasti suradnje sa drugim tijelima u Bosni i Hercegovini

Aktivnosti u okviru ove funkcionalne oblasti, tijekom 2021. godine, se ogledaju kroz sljedeće sadržaje:

5.1. Potpora i pomoć civilnim tijelima

Tijekom 2021. godine realizirane su značajne aktivnosti pomoći civilnim tijelima na području BiH, kroz:

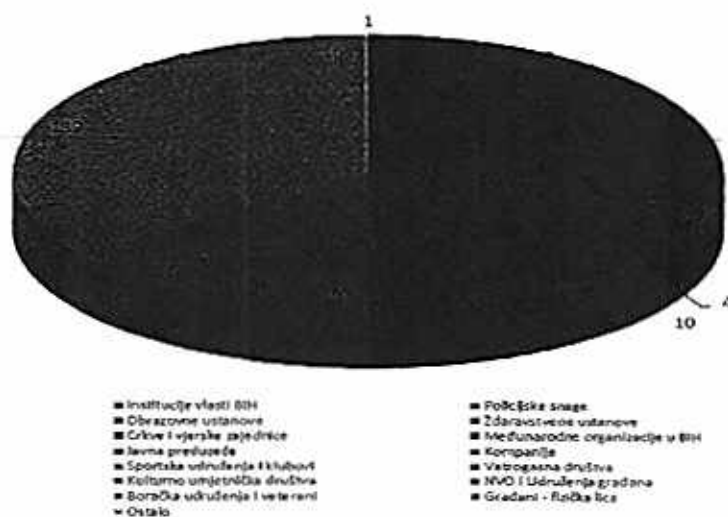
- Aktivnosti na sprovođenju preventivnih mjera u cilju suzbijanja širenja pandemije izazvane korona virusom (COVID-19), kao i angažiranje Oružanih snaga BiH za potrebe pružanja pomoći civilnim tijelima u sprečavanju širenja pandemije;
- Vojnu pomoć u prirodnim i drugim nesrećama;
- Koordinaciju aktivnosti civilno-vojne suradnje u oblasti zrakoplovstva sa civilnim strukturama u BiH, EUROCONTROL-om i NATO-om;
- Odobreno 445 aktivnosti pružanja pomoći civilnim tijelima BiH kroz angažiranje OS BiH u izgradnji i obnovi infrastrukture, te kroz ustupanje na privremeno korištenje objekata i MTS OS BiH civilnim strukturama iz vladinog i nevladinog sektora;
- Potpora ceremonijalnim i svečanim aktivnostima institucija vlasti;
- Suradnja sa predstavnicima međunarodne zajednice u BiH i predstavnicima drugih država u pogledu potpore njihovim aktivnostima;
- Suradnja sa predstavnicima NATO-a u BiH i predstavnicima zemalja članica NATO-a, u cilju izgradnje kapaciteta u oblasti vojne pomoći civilnim tijelima, te vladinim i nevladinim organizacijama u širokom spektru funkcija;
- Održavanje MEDEVAC sposobnosti i realiziranje konkretnih aktivnosti pomoći helikopterima OS BiH;
- Ostalu pomoć civilnim tijelima vlasti u Bosni i Hercegovini i opću civilno vojnu suradnju (udruženja građana, sportska društva itd.).

Pregled realizacije zahtjeva, vrste pomoći, angažiranih resursa, korisnika pomoći i teritorijalne zastupljenosti pomoći, prikazane su u tabelama i dijagramima kako slijedi:

BR.	NAZIV	BR. ZAHTJEVA AKTIVNOSTI	ODOBRENO	NUP (ODOBRENO)
1.	Institucije vlasti BiH	120	94	26
2.	Policijske snage	37	34	3
3.	Obrazovne ustanove	17	15	2
4.	Zdravstvene ustanove	9	4	5
5.	Crkve i vjerske zajednice	12	10	2
6.	Međunarodne organizacije u BiH	21	21	
7.	Javna poduzeća	30	26	4
8.	Kompanije	16	16	
9.	Sportska udruženja i klubovi	35	20	15
10.	Kulturno umjetnička društva	14	12	2
11.	NVO i Udruženja građana	41	37	4
12.	Braniteljska udruženja i veterani	141	139	2
13.	Građani - fizička osobe	18	16	2
14.	Ostalo	1	1	
UKUPNO		512	445	67

Tabela 2: Pregled aktivnosti civilno-vojne saradnje

Korisnici pomoći (broj zahtjeva)

Dijagram 3: Pregled korisnika pomoći

5.2. Pomoć u reagiranju na prirodne i druge katastrofe i nesreće

Aktivnosti i obim angažiranja resursa OS BiH u pružanju pomoći civilnim tijelima u slučaju prirodnih i drugih katastrofa i nesreća tijekom 2021. godine, prezentirani su u tabeli koja slijedi:

R B	AKTIVNOST	OPĆINA	VREMENSKI RAZDOBLJE	ANGAŽIRANI PERSONAL	ANGAŽIRANA MTS (KOMADA)	P/C (LETARA)
1.	Pružanje pomoći civilnim tijelima u slučaju prirodnih i drugih katastrofa i nesreća	Travnik-rejon Ovčarevo (gašenje požara)	2021.godine	Posada Helikoptera	- 1 helikopter UH1H	280 (GM-1)
2.		Jablanica (gašenje požara)		Posada Helikoptera	- 1 helikopter UH1H	530 (GM-1)
3.		Kupres (gašenje požara)		Posada Helikoptera	- 1 helikopter UH1H	590 (GM-1)
4.		Mostar (vježba „NICS“)		Posada Helikoptera i vozač m/v cisterna	- 1 helikopter CA-342 - cisterna za gorivo	920 (GM-1) 15 (D-2)
5.		Mostar (vježba „NICS“)		Posada Helikoptera i vozač m/v cisterna	- 1 helikopter UH1H I - cisterna za gorivo	2260 (GM-1) 30 (D-2)
6.		Srebrenica (potpora manifestacije Marš mira 2021“)		Posada Helikoptera i vozač m/v cisterna	- 1 helikopter UH1H I - cisterna za gorivo	1134 (GM-1) 10 (D-2)
UKUPNO						5462 (GM-1) 55 (D-2)

Tabela 3: Pregled angažiranja resursa OS BiH u slučaju prirodnih i drugih katastrofa i nesreća

Na temelju Odluke Predsjedništva BiH, a po zahtjevu civilnih struktura vlasti u 2021. godini angažirana su MTS-a na pomoći civilnim vlastima u borbi protiv pandemije uzrokovane virusom (COVID-19) i to:

- Livno – 4 stambena kontejnera;
- Goražde – 1 stambeni kontejner;
- Mostar – 1 stambeni kontejner i
- Orašje – 16 vojničkih kreveta.

Na temelju Odluke Predsjedništva BiH, a po zahtjevu civilnih struktura vlasti u 2021. godini angažirana su MTS-a na pomoći civilnim vlastima u rješavanju problema migrantske krize na području Unsko-Sanske županije i to:

- Šator – 11 komada (65 polja) i
- Krevet vojnički – 496 komada.

Tijekom 2021. godine, kroz različite aktivnosti angažirani su helikopteri za potrebe pružanja vojne pomoći civilnim tijelima, te je za ove potrebe ukupno realizirano **24,1 sat naleta**.

- Izvršene 3 operacije MEZP (medicinska evakuacija zračnim putem) civilnih osoba sa ukupno ostvarenim **3,5 sati naleta**.
- Pored evakuacija vršena su i MEDEVAC dežurstva (pripravnosti) za potrebe drugih postrojbi OS BiH (brTP, FUCZ na poslovima deminiranja).

- Gašenje požara u rejonima Općina: Travnik, Jablanica, Kupres sa ukupno ostvarenih 4,9 sati naleta, te ukupno 8 izbačenih vedara vode (oko 4000 litara vode).

5.3. Pomoć u procesu deminiranja

Tijekom 2021. godine, OS BiH su deminirale površinu od 2.249.733 m² ili 71,65% od planirane 3.139.841 m².

Pregled realizacije plana deminiranja za 2021. godinu, broj deminerskih projekata, angažiranje resursa u akcijama deminiranja, kao i uporedni pokazatelji deminiranja u posljednjih šest godina, prikazani su u tabelama koje slijede:

DEMINIRANE PLOŠTINE U 2021. GODINI		
PLANIRANO (m ²)	REALIZIRANO (m ²)	POSTOTAK (%)
3 139 841	2 249 733	71,65

Tabela 4: Realizacija plana deminiranja

PERSONALNI RESURSI			MATERIJALNI RESURSI		
Manuelni deminerski odjeli	Strojni odjeli	Timovi sa psima za otkrivanje eksploziva	Strojevi za standardno uznemiravanje zemljišta	Strojevi za uklanjanje otpada	Psi za otkrivanje eksploziva
32	4	8	3	1	18

Tabela 5: Angažirani resursi u operacijama deminiranja

Godina	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Rezultati u m ²	2 839 491	2 512 048	3 147 747	2 951 072	3 220 504	2 481 847	2 249 733

Tabela 6: Uporedni pregled realizacije deminiranja

Tijekom 2021. godine, Oružane snage BiH su bile angažirane na više aktivnosti koje se odnose na postupanje sa NUS-om, i to:

- Potpora realizaciji plana uništenja SiMES, koje provodi firma „Tetra Tech“, metodom otvorene detonacije i spaljivanjem u peći, gdje je angažirano 5 pripadnika satnije NUS/demboj;
- Na verifikaciji uništenja SiMES-a, koju sprovode posebno oformljeni timovi za verifikaciju metoda otvorena detonacija i spljivanje bila su angažirana 4 pripadnika satnije NUS/demboj.
- U prvih 11 mjeseci tekuće godine ukupno je uništeno 84,5 tona SiMES-a. Uništavanje predmetnih sredstava provodi firma “Tetra Tech” uz potporu gore pomenutih timova satnije NUS/demboj.
- Angažiranje NUS timova u potpori realizacije kvalifikacijskih bojovih ciljanja 4., 5. i 6. pbr kroz vježbe SEL 2 ocjenjivanja. Tijekom aktivnosti KBC uništeni su projektili koji se nisu aktivirali na cilju ili koji su identificirani kao nesigurni za ispaljenje.
- Angažiranje NUS timova na uklanjanju pronađenog NUS-a na vojnim lokacijama.
- Provođenje realizacije uništenja eksplozivnih sredstava temeljem Zapovijedi suda BiH i Odluke MO BiH angažiranjem NUS timova.
- Sudjelovanje tehničara NUS-a na demilitarizaciji delaboriranih elemenata u “TROM” Doboj i “PRETIS” Vogošća.

5.4. Pomoć u inženjerskim radovima

Tijekom 2021. godine pružena je pomoć civilnim strukturama u inženjerskim radovima i drugim infrastrukturnim aktivnostima. Kao primjer ovih napora, na sljedećoj tabeli su prezentirane aktivnosti u kojima je sudjelovala inženjerija OS BiH i ostvareni učinci:

R. B.	NAZIV PROJEKTA	OSTVARENI UČINCI					
		m	km	ms	n/g	Broj osoba	Broj dana
1.	Sanacija putnih komunikacija na prostoru općine Dobretići	10 950	5810	257,5	7460	7	19
2.	Iskop platoa za izgradnju crkve na prostoru grada Goražda		2374	57	57	5	5
3.	Uređenje prilaznog puta do kampa „Lipa“, USŽ	6400	31951	357,6	15759	12	16
UKUPNO		17 350	40 135	672,1	23 276	24	40

Tabela 7: Pregled realiziranih inženjerskih aktivnosti

5.5. Upravljanje i zaštita zračnog prostora

Realizacija aktivnosti koordinacije upravljanja zračnim prostorom Bosne i Hercegovine u oblastima zaštite i upravljanja zračnim prostorom, te koordinacija aktivnosti kontrole leta za 2021. godinu, izražena je kroz sljedeće rezultate:

- Sudjelovanje u radu sljedećih tijela:
  - a) Komiteta za upravljanje zračnim prometom – (Air Traffic Management Committee – ATMC);
  - b) Radne Grupe civilno-vojne suradnje i STS-a,
  - c) Izradi dokumenta BH LSSIP 2021,
  - d) Procedura najave i registriranja zračnih zona za potrebe Oružanih snaga BiH.
- Aktivno sudjelovanje u radu EUROCONTROL radnih tijela kroz:
  - Sudjelovanje u radu sa EUROCONTROL-om,
  - Sudjelovanje u Vojnom odboru za upravljanje zračnim prostorom (Military ATM Board – MAB),
  - Sudjelovanje u Civilno-vojnom stalnom komitetu (Civil Military Committee - CMIC).
- Pored navedenog sudjelovalo se u radu Komiteta za civilno vojnu suradnju (JCMACC) FAB CE Council (FCC).
- Aktivno sudjelovanje u radu NATO tijela:
  - a) Komiteta za raketnu i protivzračnu obranu (Air and Missile Defense Committee – AMDC);
  - b) Komiteta za upravljanje zračnim prometom – (Air Traffic Management Committee – ATMC);
  - c) Koordinacijske grupe za sigurnost upravljanja zračnim prometom (NATO EUROCONTROL SECURITY COORDINATION GROUP – NEASCOG);
  - d) Koordinacijske grupe civilno-vojne suradnje Funkcionalnog bloka Središnje Europe.
- U potpunosti je realizirana aktivnost koordinacije upravljanja zračnim prostorom Bosne i Hercegovine u oblastima upravljanja zračnim prostorom i nadzorom leta za 2021. godinu;
- U potpunosti su usuglašene procedure opasnih i rezerviranih zona za potrebe OS BiH;
- Aktivno sudjelovanje na sastancima Radne grupe za koordinaciju sa BHDCA iz oblasti civilno-vojne suradnje u upravljanju i zaštiti zračnog prostora i Službe traganja i spašavanja (STS) zrakoplovima OS BiH za potrebe BHDCA;
- Implementacija zajedničkih strateških projekata MO BiH i BHANSA, a koji se odnose na sljedeće projekte:

- a) Izgradnjom mreže mikrovalnih linkova koja omogućava MO BiH korištenje značajnog dijela rezervnog prijenosnog kapaciteta u vidu EI i Ethernet sučelja.
- b) Izgradnja radarskih i multilateracijskih stanica (kako primarni, tako i sekundarni) na lokacijama Pločno (Čvrstica) i Opaljenik (Vlašić), te davanje na raspolaganje radarskih podatke od interesa („radarsku sliku“) za OS BiH,
- c) Povećanje područja pokrivanja VHF/UHF signalom na manjim visinama, na kojima lete zrakoplovi iz sastava OS BiH.

6. Međunarodna suradnja

Ministarstvo obrane BiH je kontinuirano sprovodilo aktivnosti na pridobijanju potpore od zemalja članica NATO, te NATO HQ Brisel i Sarajevo za nastavak reformskog procesa i realizaciju aktivnosti u kontekstu ispunjavanja obveza MO i OSBiH prema dostavljenim dokumentima BiH NATO-u.

Težišne aktivnosti u oblasti međunarodne suradnje, tijekom 2021. godine, elaborirane su u narednim tematskim sadržajima.

6.1. Aktivnosti suradnje sa NATO-om

Aktivnosti suradnje sa NATO-om, tijekom 2021. godine, odvijale su se kroz utvrđene procese, programe, planove i druge oblike suradnje.

6.1.1. Praćenje implementacije obveza u okviru procesa planiranja i revizije

Zbog pandemije izazvane virusom COVID 19, te nemogućnosti realizacije posjete predstavnika Glavnog stožera NATO u BiH, održavana je video konferencija sa predstavnicima NATO oko usuglašavanja novog seta Partnerskih ciljeva za Bosnu i Hercegovinu koja je realizirana u razdoblju od 30.03. do 01.04.2021. godine.

Obzirom da je Konferencija realizirana putem video linka, a sami sastanak je realiziran sa više lokacija istom je tako moglo prisustvovati više sudionika sa različitih lokacija, uključujući i 5 Pomoćnika Generalnog tajnika NATO za operacije, koji se obratio sudionicima u završnom dijelu konferencije.

Otvoren je i novi cilj koji nosi naziv „Unapređenje infrastrukture i dostizanje NATO standarda“ za čiju implementaciju je odgovorno MO BiH. Također, usvojen je i novi, međuresorni partnerski cilj „Upravljanje krizama“ za čiju implementaciju je zaduženo Ministarstvo sigurnosti BiH.

Daljnji nastavak razgovora, i utvrđivanje novog seta Partnerskih ciljeva 2021 sa predstavnicima država članica NATO-a u formatu „30+1“ i 16 partnera, održan je 25. lipnja 2021. godine, također u on-line formatu. Sastankom je predsjedavao pomoćnik Generalnog tajnika NATO za operacije gospodin Jonathan Parish. Na ovom sastanku je usuglašeno 35 partnerskih ciljeva za BiH. Za implemetaciju 34 partnerska cilja odgovorno je Ministarstvo obrane a za preostali 1 nadležno je Ministarstvo sigurnosti BiH.

Navedeni revidirani dokument se nalazio u proceduri „šutnje“, nakon čega je odobren 27. lipnja 2021.godine od strane Sjevernoatlantskog Vijeća (NAC) i dostavljen BiH na daljnju implementaciju. U novom paketu „PC 2021“, Bosna i Hercegovina ima ukupno 35 PC, od čega je 34 u MO BiH a jedan kako je ranije navedeno u nadležnosti MS BiH.

Implementacija navedenih partnerskih ciljeva predstavlja platformu za nastavak procesa razvoja vojnih kapaciteta i poboljšanja elemenata interoperabilnosti OS BiH kao zemlje članice Partnerstva za mir (PfP), kao i dostizanja potrebne razine interoperabilnosti sa snagama NATO-a, te stalnog usvajanja NATO standarda dizajniranih kroz prihvaćene partnerske ciljeve MO i OS BiH.

Razina implementacije PC u ovoj godini je na zadovoljavajućoj razini obzirom na situaciju vezanu za pandemiju COVID-19. Također svi ključni sadržaji iz PARP ciklusa su se implementirali kroz održavanje redovitih događaja i aktivnosti koje proizilaze iz obveza OS BiH

u okviru PFP suradnje BiH-NATO, a u skladu sa poštivanjem epidemioloških mjera u cilju sprječavanja širenja virusa COVID-19.

Naredna važna aktivnost u okviru PARP ciklusa trebala bi biti izrada novog PARP upitnika za BiH, koji bi prema usvojenoj dinamici trebao biti realiziran do kraja mjeseca lipnja 2022. godine. U Procesu planiranja i revizije (PARP) odnosno Konceptu ocjenjivanja operativnih sposobnosti (OCC E&F) trenutačno su OS BiH deklarirale tri pješačke satnije, logističku satniju, vod za uništenje neeksplozivnih ubojitih sredstava (EOD), vod vojne policije (VP), vod veze, vod inženjerije, topničku bitnicu (-), te specijalizirane timove CIMIC i HUMINT.

6.1.2. Program suradnje sa NATO-om

Finalna lista aktivnosti suradnje u 2021. godini sastojala se od 181 događaja.

U NATO školi Oberammergau za 2021. godinu odobreno je 84 događaja, u NATO akademiji za komunikacije i informacije odobrena su 23 događaja, u Središtima za trening i edukaciju (PTEC), središtima izvrsnosti (COE) ukupno 9, s tim da je upućen dodatni zahtjev koji greškom nije odobren tijekom procesa odabira mjesta krajem rujna, te je naknadno odobreno još 19 događaja.

U skladu s trenutačnom situacijom, neki događaji u NS Oberammergau su realizirani putem „učenja na daljinu“ (10), a neki kao rezidentni (13). Također, većina događaja iz ostalih škola je ponuđena u vidu „učenja na daljinu“, osim NDC koledža u Rimu koji nudi mogućnost sudjelovanja na rezidentnim tečajevima uz ispunjavanje određenih epidemioloških uvjeta.

Tijekom 2021. godine, pripadnici OS BiH su sudjelovali na devet međunarodnih vojnih vježbi:

BR.	NAZIV VJEŽBE	SADRŽAJ I OCJENJIVANJE	NAPOMENE
1.	COMBINED RESOLVE XVII	<i>Program USAREUR, Domaćin Savezna Republika Njemačka - Ponuđeno je OS BiH sudjelovanje na vježbi sa sljedećim postrojbama OPFOR vod (40 sudionika) i desetina VP (do 10 sudionika). Predstavnici USAREUR ponudili su sudjelovanje voda ili desetine VP. Troškove sudjelovanja na vježbi snosi USAREUR.</i>	Broj sudionika na vježbi 35, broj sudionika na konferenciji 2.
2.	NOBLE BONUS 21	<i>Program Zapovjedništvo Združenih snaga Napulj, Domaćin Republika Italija Vježba koja se realizira na inicijativu Zapovjedništva združenih snaga u Napulju. Cilj vježbe je planiranje i izvođenje operacije iz članka 5 zasnovane na sveobuhvatnom pristupu Fokus je na uključivanju aktera VJTF-a, za koje je potrebna suradnja, koordinacija i dekonflikt. Troškove sudjelovanja snosi NATO.</i>	Broj sudionika na vježbi 2.
3.	STEADFAST JACKAL 21	<i>Program Zapovjedništvo Združenih snaga Napulj, Domaćin Republika Turska/Republika Francuska. STEADFAST JACKAL 21 (STJA 21) je vježba operativno-taktičke razine (CAX/CPX), sponzorirana od strane SHAPE-a, tijekom koje će se NATO stožeri uvježbavati i ocjenjivati u planiranju i izvođenju manjih združenih operacija.</i>	Broj sudionika na vježbi 2.

4.	IMMEDIATE RESPONSE 21	<i>Program Regionalna inicijativa ABKO, Domaćin Republika Srbija Predsjedništvo BiH je na 8. Redovnoj sjednici Zaključkom broj:01-50-1-290-67/20 od 03.02.2020. godine dalo odobrenje MO BiH i OS BiH da poduzmu sve radnje potrebne za pripremu i realizaciju vježbe „Immediate Response 21“</i>	Broj sudionika na vježbi 550, broj sudionika na konferenciji 6.
5.	PLATINIUM WOLF 21	<i>Program – USEUCOM, Domaćin Republika Srbija Vježbu podržavaju crnomorske rotacijske snage (BSRF-14.3) Cilj vježbe je unapređenje suradnje i sigurnosti sa partnerskim nacijama na Kavkazu, Balkanu i Crnomorskoj regiji. Težište je na zadaćama u okviru operacija potpore miru, sa posebnim fokusom na angažiranju vojne policije. Sve troškove sudjelovanja na vježbi snosi USEUCOM.</i>	Broj sudionika na vježbi 36, broj sudionika na konferenciji 2.
6.	SABER JUNCTION 21	<i>Program – USAREUR, Domaćin Savezna Republika Njemačka, Zahtjev USAREUR da sudjelujemo na vježbi sa nekom od manjih specijaliziranih postrojbi: CIMIC, PSYOPS, CBRN, Aviation, Eletronic Warfare. Najveću potrebu imaju za CIMIC postrojbom. ZS OS BiH je predložio sudjelovanje ABKO voda (do 30 pripadnika). Ukoliko ne možemo sudjelovati sa ABKO postrojbom predložit će se vod Vojne policije. Troškove sudjelovanja na vježbi snosi USAREUR.</i>	Broj sudionika na vježbi 10.
7.	ADRIATIC STRIKE 21	<i>Program – BVS, Domaćin Republika Slovenija Zrakoplovna vježba koja za cilj ima uvježbavanje taktika, tehnika i procedura u međunarodnom okružju te ima scenarij ratovanja u ruralnom i urbanom okruženju. Troškove sudjelovanja na vježbi snosi MO BiH.</i>	Broj sudionika na vježbi 5.
8.	SABER GUARDIAN 21	<i>Program – BMTF, Domaćin Republika Sjeverna Makedonija Planom kolektivne obuke Krizne strukture BMTF-a za 2021. godinu planirano je sudjelovanje na vježbi. Troškove sudjelovanja na vježbi, do sada, snosile su partnerske zemlje u projektu, Kraljevina Norveška i SAD.</i>	Broj sudionika na vježbi 2.
9.	RAMSTEIN DUST I	<i>Program – Zapovjedništvo Združenih snaga Napulj, Vježba se realizira na inicijativu Zapovjedništva Združenih snaga Napulj. Cilj vježbe je posjedanje položaja Središta za kontrolu zračnog prostora u simuliranoj, odobrenoj NATO operaciji gdje se podrazumijeva nadzor i upravljanje zračnog prostora, aktivnosti PZO postrojbi uz omogućavanje prikaza jedinstvene slike zračnog prostora (taktičke razine zapovjedanja i kontrole).</i>	Broj sudionika na vježbi 2.

Tabela 8: Pregled sudjelovanja na međunarodnim vojnim vježbama

Sukladno sa epidemiološkim uvjetima neke od vježbi su i prolongirane ili otkazane, kao što su:

- Vježba „VIGOROUS WARRIOR 21“ je preplanirana za 2022. godinu.
- Slijedeće vježbe nisu održane:
  1. BALKAN RESPONSE 21,
  2. VJEŽBA IZ FORMATA B9,
  3. JOINT REACTION 21,
  4. WINTER 21,
  5. REGEX 21,
  6. RAMSTEIN DUST II,
  7. Vježba „MANJAČA 21“ (PROLONGIRANA, te je inicirano njeno održavanje tijekom 2022. godine)
- Za vježbe koje se održavaju u 2022. godini, a izvršene su određene pripremne aktivnosti u 2021. godini:
  1. VIKING 22,
  2. EFES 22,
  3. NOBLE PARTNER 22,
  4. REGEX 22,

6.1.3. Projekti u tijeku

- a) NATO Program unaprijeđenja edukacije u obrambenom sektoru DEEP (Defence Education Enhancement Program) za BiH je odobren krajem 2018. godine. NATO DEEP omogućava partnerskim zemljama pomoć NATO akademskih timova u reviziji karijerne i drugih vrsta obuke oružanih snaga, unaprijeđenju sposobnosti instruktorskog kadra, te planova i programa karijernih tečajeva dočasničkog časničkog kadra, tečajeva stranih jezika, koji su kompatibilni sa vojnim školstvom u zemljama članicama NATO-a. Prema Akcionom planu za DEEP, 2021 godine, od planiranih 19 aktivnosti, relaizirano je 15, dok su ostale 4 aktivnosti pomjerene na 2022. godinu (jer su planirane u inozemstvu i odgođene zbog restrikcija putovanja usljed COVID-19).
- b) Donacija Europske Unije deminerskoj bojni OS BiH Odlukom Vijeća EU (4.11.2021.) o mjeri pomoći u okviru Europskog instrumenta mirovne Pomoći (EPF), za potporu izgradnji kapaciteta OS BiH, odobrena je donacija deminerskoj bojni Oružanih snaga Bosne i Hercegovine u (u opremi i vozilima) u vrijednosti od 10 miliona Eura. U tijeku je usuglašavanje administrativnih procedura između MO i OS BiH i relevantnih institucija BiH sa EPF, vezano za nabavku opreme i plan transfera donacije.

6.2. Sudjelovanje u mirovnim misijama

6.2.1 Sudjelovanje u UN misijama

a.) Sudjelovanje vojnih promatrača OS BiH

Sukladno sa Odlukom Predsjedništva BiH od 15.10.2020. godine o produženju mandata kontingentu Oružanih snaga BiH u organizacijsko - stabilizacijskoj misiji UN-a u Demokratskoj Republici Kongo (MONUSCO), Oružane snage BiH sudjeluju sa vojnim promatračima u navedenoj misiji. Misija vojnih promatrača OS BiH je nadgledanje i verifikacija povlačenja i demobilizacija snaga. Mandat jedne rotacije traje godinu dana. Trenutnačno se u misiji nalazi devetnaesta rotacija sa 3 (tri) vojna promatrača iz sastava OS BiH, od kojih su dva upućena 01.02.2021. godine. Ukupno je do sada 77 (sedamdeset sedam) pripadnika OS BiH angažirano u navedenoj misiji.

b.) Sudjelovanje stožernih časnika OS BiH

Sukladno sa Odlukom Predsjedništva BiH od 15.10.2020. godine o produženju mandata kontingentu iz sastava Oružanih snaga BiH u Multidimenzionalnoj integriranoj stabilizacijskoj misiji UN u Republici Mali (MINUSMA), Oružane snage BiH sudjeluju sa stožernim časnicima u navedenoj misiji. Misija časnika OS BiH je obnašanje stožernih dužnosti u sastavu nadležnih zapovjedništava i stožera UN-a. Mandat jedne rotacije traje godinu dana. 3 Trenutnačno se u misiji nalazi sedma rotacija sa 2 (dva) stožerna časnika iz sastava OS BiH a koji su upućeni 23.12.2020.g. i 02.01.2021.godine. Ukupno je do sada 14 (četnaest) pripadnika OS BiH angažirano u navedenoj misiji.

6.2.2. Sudjelovanje u NATO vođenim operacijama potpore miru i drugim međunarodnim operacijama

U NATO vođenoj operaciji potpore miru „Odlučna potpora“ u IR Afganistan angažirano je 67 (šesdeset sedam) pripadnika OS BiH: pješačka postrojba sastava 45 (četrdeset pet) pripadnika, grupa od 7 (sedam) stožernih časnika, grupa od 2 (dva) dočasnika, EOD tim sa 5 (pet) pripadnika i grupa od 8 (osam) vojnih policajaca.

U NATO misiji „Odlučna potpora“ u Afganistanu BiH je sudjelovala od 2014. godine. Zbog odluke Sjevernoatlantskog vijeća NATO o povlačenju snaga iz Afganistana svi pripadnici Oružanih snaga BiH (67) su do kraja lipnja 2021. godine povučeni iz navedene misije i to:

- grupa od 7 stožernih časnika i 2 dočasnika povučeni su 04.06.2021. godine;
- pješačka postrojba za osiguranje snaga od 45 pripadnika i grupa od 8 vojnih policajaca povučeni su 20.06.2021. godine;
- EOD tim od 5 pripadnika je povučen 23.06. 2021. godine.

Ukupno je 790 pripadnika Oružanih snaga Bosne i Hercegovine bilo angažirano u misiji „Odlučna potpora“ u IR Afganistan.

Tijekom misije pripadnici OS BiH su izvršavali sljedeće zadaće:

- unutarne osiguranje baze - Zapovjedništvo USFOR RSM u Bagramu,
- operativne, administrativne i druge stožerne zadaće i poslove u stožeru Zapovjedništva za obuku, savjetovanje i pomoć – Sjever (TAAC N) u kampu Marmal, Mazar e-Sharif,
- EOD poslove u cilju zaštite snaga TAAC N u okviru Zapovjedništva za obuku, savjetovanje i pomoć – Sjever (TAAC N) u kampu Marmal, Mazar e-Sharif,
- vojnopolicijske poslove u sklopu postrojbe međunarodne vojne policije na vojnom aerodromu Hamid Karzai u Kabulu.

Sve postavljene zadaće, u okviru misije „Odlučna potpora“ u IR Afganistan, pripadnici OS BiH su izvršili profesionalno i na vrijeme bez incidenata i ravnopravno sudjelovali u misiji sa NATO članicama i partnerima. Tijekom izvršenja misije nije bilo ranjenih ili poginulih pripadnika OS BiH, što govori o visokom profesionalizmu i odgovornosti, te sposobnostima pripadnika OS BiH koji su upućivani u navedenu misiju.

6.2.3. Misija obuke Europske Unije u Središnjoj Afričkoj Republici (EUTM RCA)

Odlukom Predsjedništva Bosne i Hercegovine od 22.04.2021. godine produžen je mandat pripadnicima stožernog osoblja OS BiH u misiji EUTM RCA na obavljanju stožernih dužnosti u Multinacionalnom zapovjedništvu misije u gradu Bangui u Središnjoj Afričkoj Republici. Mandat jedne rotacije pripadnika OS BiH traje šest mjeseci. Prve tri rotacije stožernog osoblja OS BiH su bile sastava 2 (dva) pripadnika. Od četvrte rotacije u misiju se upućuju 3 (tri) pripadnika OS BiH. Trenutačno se u misiji nalazi sedma rotacija stožernog osoblja OS BiH sastava 1 (jedan) časnik i 2 (dva) dočasnika koji su upućeni u misiju 21. lipnja 2021. godine.

U tijeku su pripreme za upućivanje devete rotacije stožernog osoblja sa tri pripadnika OS BiH. Ukupno je do sada 24 (dvadeset četiri) pripadnika OS BiH angažirano u navedenoj misiji.

Na sljedećoj tabeli je prikazano sudjelovanje pripadnika OS BiH u mirovnim misijama:

VRSTA MISIJE		SUDJELOVANJE
Misija UN-a u DR Kongo (MONUSCO)		3
Multidimenzionalna integrirana stabilizacijska misija UN-a u Republici Mali (MINUSMA)		2
Operacija «Odlučna potpora» Afganistan	Pješačka postrojba	45
	Stožerni časnici	7
	Stožerni dočasnici	2
	EOD Tim	5
	Vojna policija	8
Misija obuke EU u Središnjoj Afričkoj Republici (EUTM RCA)	Stožerne vojne osobe	3
UKUPNO		75

Tabela 9: Sudjelovanje pripadnika OS BiH u mirovnim misijama

Ukupno je do sada 891 pripadnik OS BiH sudjelovao u misijama UN-a, NATO i EU.

6.3. Bilateralna suradnja

Bilateralna obrambena suradnja Bosne i Hercegovine se tijekom proteklih godina ostvaruje sa oko 25 zemalja partnera, s tim što se godišnji Planovi bilateralne obrambene suradnje potpisuju prosječno sa oko 16 zemalja. Godišnji planovi bilateralne-odrambene suradnje su operativni - godišnji programi rada između Ministarstva obrane i Oružanih snaga BiH s jedne strane, i Ministarstva obrane i Oružanih snaga države sa kojom se ostvaruje suradnja u oblasti obrane, s druge strane. Godišnjim planovima su uglavnom obuhvaćene sljedeće aktivnosti: školovanja, obuke, sudjelovanje na seminarima, razmjena iskustava, bilateralne posjete, financijska potpora značajnim projektima i inicijativama i donacije.

Za 2021. godinu je potpisano 13 planova bilateralne obrambene suradnje i to sa Austrijom, Bugarskom, Crnom Gorom, Francuskom, Grčkom, Hrvatskom, Italijom, Mađarskom, Njemačkom, Sjedinjenim Američkim Državama, Slovenijom, Srbijom i Turskom.

Također, Ministarstvo obrane BiH ima zapaženu bilateralnu saradnju i sa zemljama sa kojima ne potpisuje planove bilateralne vojne suradnje na godišnjoj razini, kao što su: Kanada, NR Kina, Švicarska, Nizozemska, Norveška, Sjeverna Makedonija, Rumunjska, Saudijska Arabija, Pakistan, Slovačka, Češka, Španjolska, Ujedinjeni Arapski Emirati.

Broj usuglašenih, potpisanih i realiziranih godišnjih planova bilateralne obrambene suradnje za razdoblje 2011.-2021. godina, prikazan je na sljedećoj tabeli:

UPOREDNI PREGLED REALIZIRANIH PLANOVA BILATERALNE OBRAMBENE SURADNJE											
2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	
15	14	16	13	15	15	19	18	17	9	13	

Tabela 10: Usporedni pregled realiziranih planova bilateralne suradnje

6.4. Regionalna suradnja

Tijekom 2021. godine, pripadnici Ministarstva obrane i Oružanih snaga BiH sudjelovali su u radu i ostvarili suradnju u okviru regionalnih inicijativa:

6.4.1. Inicijativa ministara obrane zemalja Jugoistočne Evrope (SEDM)

U 2007. godini Bosna i Hercegovina je stekla status punopravnog člana SEDM-a. Aktivno sudjelovanje MO BiH u ovoj inicijativi izraženo je kroz:

- sudjelovanje predstavnika MO BiH u radu Koordinacionog Komiteta SEDM-a;
- sudjelovanje u radu Političko-upravnog Komiteta Multinacionalnih mirovnih snaga (SEEBRIG) u svojstvu promatrača;
- sudjelovanje u izradi svih dokumentata ovog foruma;
- sudjelovanje na ministarskom SEDM sastanku;
- sudjelovanje na sastancima zamjenika načelnika stožera oružanih snaga.

Delegacija MO i OS BiH predvođena ministrom obrane sudjelovala je na ministarskom SEDM sastanku 04. studenog 2021. godine, kojim je predsjedavala Republika Sjeverna Makedonija. Također, u ožujku i rujnu 2021. godine održana su dva sastanka Koordinacionog Komiteta i Političko-upravnog Komiteta SEDM-a na kojima je sudjelovao i predstavnik Ministarstva obrane BiH.

6.4.2. Američko-Jadranska povelja A-5

Cilj ove inicijative je jačanje sigurnosti i stabilnosti, kao preduvjet za što brže uključivanje u euro-atlantske integracije. Nakon aktivnog sudjelovanja u statusu promatrača, početkom prosinca 2008. godine, Bosna i Hercegovina je primljena u punopravno članstvo u ovoj regionalnoj inicijativi. Od siječnja 2021. godine jednogodišnje predsjedavanje foruma A-5 je preuzela Republika Hrvatska od Bosne i Hercegovine. Ministar obrane BiH zajedno sa delegacijom je sudjelovao na ministarskom sastanku u okviru A5. Sastanak je realiziran 10. studenog 2021. g. u Splitu, Republika Hrvatska. Pored ovog sastanka, realiziran je niz sastanaka na razini Zajedničkog stožera Oružanih snaga BiH, kao i sastanci u formatu pomoćnika ministara za resor međunarodne obrambene suradnje u ožujku i listopadu 2021. godine te sastanak Načelnika Zajedničkih stožera OS zemalja članica inicijative, u rujnu 2021. godine. Predsjedavanje Američko-Jadranskom poveljom za 2022. godinu preuzet će Crna Gora.

6.4.3. Konferencija načelnika stožera balkanskih zemalja B-9

Forum načelnika glavnih stožera balkanskih zemalja uspostavljen je na inicijativu Grčke i Turske 2006. godine. Prva konferencija je održana u travnju 2007. godine u Grčkoj.

Zemlje članice Foruma su: Albanija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Crna Gora, Grčka, Sjeverna Makedonija, Rumunjska, Srbija i Turska. Cilj Foruma je razmatranje i jačanje modela vojne suradnje balkanskih država kao i modela odgovora na sve sigurnosne izazove, rizike i prijetnje u regiji.

Konferencija načelnika glavnih stožera balkanskih zemalja realizira se jednom tijekom godine, a u cilju njene realizacije, kao i realizacije aktivnosti održavaju se sastanci:

- Koordinacijske grupe;
- Podgrupe za edukaciju, obuku i vježbe (ETESWG);
- Podgrupe za asimetrične pretnje (ATSWG) i,
- Tim za konfiguraciju projekta SEEETN (South East Europe Exercise Training Network) koji se nalazi u sastavu podgrupe za ETESWG.

Tijekom 2021. godine, specifično po tome što je Bosna i Hercegovina bila domaćin, realizirane su slijedeće aktivnosti:

- tri sastanka Koordinacijske grupe i dva sastanka podgrupa (svi sastanci su organizirani kao video konferencije zbog situacije izazvane pandemijom korona virusa COVID-19),
- U Sarajevu je od 7. do 9. lipnja 2021. godine održana 14. konferencija Foruma načelnika Glavnih stožera.
- Također, domaćin 15. konferencije Foruma načelnika glavnih stožera koja će se održati

2022. godine, Vojska Republike Severne Makedonije, organizirala je prvi sastanak Koordinacijske grupe u Skoplju, 01. prosinca 2021. godine.

6.4.4. Inicijativa Središnje-europske suradnje + Zapadni Balkan, (Central European Defence Cooperation- CEDC + WB) Defence Policy meeting

U okviru ove inicijative, kojom se održava kontinuitet suradnje između srednjeeuropskih članica ove inicijative i zapadno-balkanskih partnera, pored zemlje predsjedavajućeg, Republike Hrvatska, punopravni članovi su R. Austrija, R. Češka, Mađarska, R. Slovenija i R. Slovačka, a predstavnici zemalja Zapadnog Balkana su R. Albanije, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Kosovo¹ i R. Sjeverna Makedonija.

Dana 26.10.2021. godine održan je multilateralni sastanak Političkih Direktora predstavnika zemalja članica CEDC-a (Central European Defence Cooperation) i Političkih Direktora predstavnika zemalja Zapadnog Balkana.

Dana 15.12.2021. godine, virtualnim putem, održan je ministarski sastanak u okviru ove multilateralne inicijative na kojem je sudjelovao zamjenik ministra obrane BiH sa delegacijom.

Sastanci su koncipirani u dva dijela, gdje u prvom dijelu sastanka sudjeluju i predstavnici Zapadnog Balkana, dok je drugi dio sastanka rezerviran samo u formatu predstavnika zemalja članica CEDC-a.

6.5. Vojno-diplomatsko predstavljanje

Sukladno sa odlukama Predsjedništva BiH trenutačno su aktivna 21 VDP i VP u inozemstvu. Trenutačno pozicija Vojno diplomatskog predstavnika BiH u Ruskoj Federaciji nije popunjena, dok su slijedeće pozicije popunjene:

VOJNO DIPLOMATSKO PREDSTAVLJANJE U INOZEMSTVU (bilateralna i multilateralna osnova):

Vojni izaslanici BiH u: R. Srbiji, R. Turskoj, R. Hrvatskoj, Sjedinjenim Američkim Državama, K. Belgiji, R. Austriji, SR Njemačkoj i Velikoj Britaniji, te Šef VDM BiH pri NATO u Briselu, K. Belgija. (Ukupno 9 VDP-a).

VOJNO PREDSTAVLJANJE U INOZEMSTVU (međunarodne organizacije i vojna zapovjedništva i stožeri):

- Misija BiH pri NATO u Briselu - K. Belgija; Stalna misija BiH pri OSCE i UN – Beč, R. Austrija i Stalna misija BiH pri UN - New York, SAD;
- NATO SHAPE - Mons, K. Belgija; NATO zapovjedništvo JFC - Napulj, R. Italija; NATO Stožer u Briselu, K. Belgija; NATO škola - Oberammergau, SR Njemačka; Zapovjedništvo Nacionalne garde Maryland - SAD; Središte za sigurnosnu suradnju (RACVIAC) – Zagreb, R. Hrvatska; Stalna organizacija Balkanskih vojno-medicinskih snaga BMTF-Skoplje, R. Sjeverna Makedonija. (Ukupno 10 VP-a te Tehnički tajnik, ujedno računopolagač u vojnom dijelu misije BiH pri NATO u Briselu, Kraljevina Belgija.).

6.6. Implementacija međunarodnih obveza

Sukladno sa Zakonom o obrani Bosne i Hercegovine u 2021. godini planirane su, pripremane i provedene međunarodne aktivnosti koje je BiH preuzela i to:

- Razmjena informacija i provođenje inspeksijskog i verifikacijskog režima u skladu sa Sporazumom o subregionalnoj kontroli naoružanja i Sporazumom o mjerama za izgradnju povjerenja i sigurnosti – Bečki dokument 2011,
- Izrada informacija sukladno sa relevantnim rezolucijama Vijeća sigurnosti UN-a i

¹ Ovakvom designacijom se ne preudicira pozicija i status i u skladu je s rezolucijom VS UN-a 1244 i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o deklaraciji o kosovskoj neovisnosti.

odlukama Foruma za sigurnosnu suradnju OEES-a.

Detaljan pregled provođenja inspekcijskog i verifikacijskog režima za 2021. godinu kao i izrade i razmjene informacija realiziran je prema sljedećem:

a) „Bečki dokument 2011“

Pismom predsjedavajućeg Foruma za sigurnosnu suradnju OSCE-a apelirano je na sve članice da se uzdrže od verifikacijskih i inspekcijskih aktivnosti predviđenih Bečkim dokumentom 2011 prema drugim članicama Sporazuma, tijekom trajanja pandemije oboljenja izazvanog virusom COVID-19.

Shodno tome u 2021. godini nije bilo verifikacijskih i inspekcijskih aktivnosti predviđenih Bečkim dokumentom 2011 prema drugim članicama sporazuma.

U prosincu 2021. godine realizirana je Godišnja razmjena informacija o oružanim snagama po „Bečkom dokumentu 2011“ elektronskim putem.

b) „Sporazum o subregionalnoj kontroli naoružanja“

Na 66. Sastanku SRKK (Subregionalne konsultativne komisije), Sporazuma o subregionalnoj kontroli naoružanja Članak IV, Aneks 1-B, Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, nakon razmatranja prijedloga R. Italije i R. Srbije te zdravstveno-epidemiološke situacije u regiji, Strane u Sporazumu su zaključile da se inspekcijske kvote za 2021. godinu i inspekcijski raspored za 2021. godinu provedu na način da se odrade po tri aktivne i tri pasivne inspekcije s tim da će u pojedinim misijama biti provedene dvije kvote.

Sukladno sa usuglašenim inspekcijskim režimom za 2021. godinu, Bosna i Hercegovina je trebala da izvrši 3 (tri) inspekcije aktivnih kvota i to:

- 2 (dvije) u Republici Srbiji, u vremenu od 05.07. do 11.07.2021. godine i od 30.08. do 05.09.2021. godine;
- 1 (jednu) u Republici Hrvatskoj u vremenu od 08.11. do 14.11.2021. godine.

Od planirane tri aktivne kvote, realizirane su dvije i to: 1 (jedna) u Republici Srbiji u vremenu 31.08.-03.09.2021. godine i 1 (jedna) u Republici Hrvatskoj u vremenu 09.11.-11.11.2021. godine.

BiH je trebala da primi 4 (četiri) inspekcije pasivne kvote i to :

- 2 (dvije) od strane Republike Srbije u razdoblju od 21.06. do 27.06.2021. godine i od 11.10. do 17.10.2021. godine;
- 1 (jedna) od strane Republike Hrvatske u razdoblju od 27.09. do 03.10.2021. godine.

Od planirane tri pasivne kvote, realizirane su također dvije i to: 1 (jedna) od strane Republike Hrvatske u vremenu 28.09.-30.09.2021. godine i 1 (jedna) od strane Republike Srbije u vremenu 11.10.-14.10.2021. godine.

Pripadnici Verifikacijskog središta ZS OS BiH sudjelovali su na 2 (dva) sastanka Stalne radne grupe Subregionalne konsultativne komisije; 3 (tri) sastanka Subregionalne konsultativne komisije Sporazuma o subregionalnoj kontroli naoružanja; Većina ovih događaja je održana videokonferencijskim putem.

c) „Ugovor otvoreno nebo“

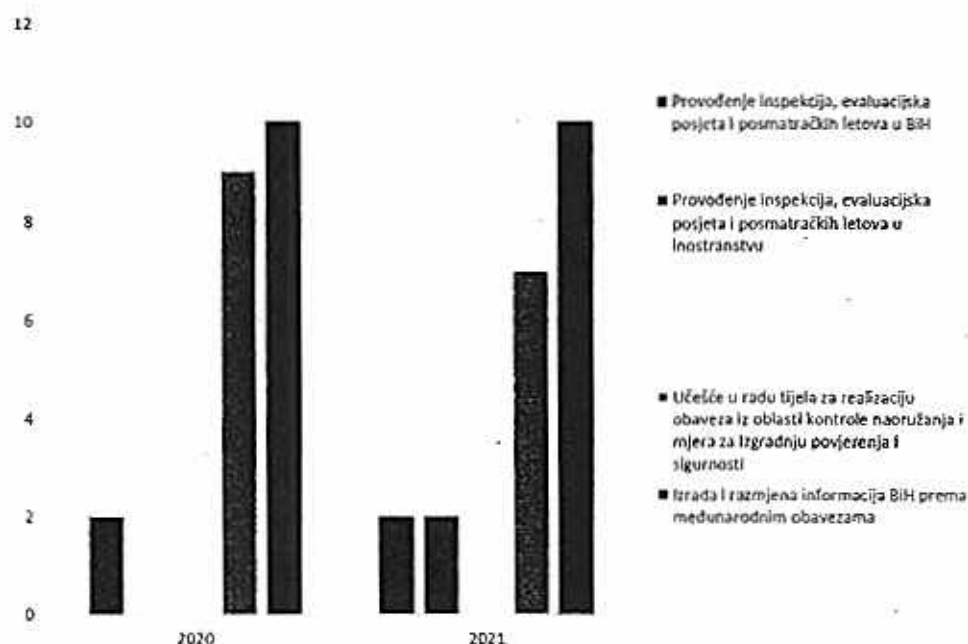
Prema ugovoru „Otvoreno nebo“, usuglašenoj i odobrenoj distribuciji aktivnih i pasivnih kvota za 2021. godinu, Bosna i Hercegovina, kao domaćin je trebala da provede 3 (tri) promatračka leta iznad BiH i to od strane: Ruske Federacije, Njemačke, Francuske i Hrvatske i Turske. Bosna i

Hercegovina je trebala da izvrši 1 (jedan) promatrački let sa Turskom iznad Gruzije u 2021. godini.

Nijedna od gore navedenih aktivnosti nije realizirana zbog pandemije korona virusa.

Od izbijanja pandemije virusa korona pa do kraja godine, slijedeći praksu ostalih zemalja članica i smjernice nadležnih tijela za suzbijanje pandemije, Bosna i Hercegovina je odgovarajućim formatima obavještavala države članice da se suzdrže od promatračkih letova iznad područja Bosne i Hercegovine kao i o tome da Bosna i Hercegovina neće vršiti promatrčke letove iznad područja drugih država članica.

Uporedni pokazatelji realizacije aktivnosti u 2021. u odnosu na 2020. godinu mogu se vidjeti iz sljedećeg dijagrama:

Dijagram 4: Pregled obveza po pitanju verifikacije, inspekcije i razmjene informacija

U skladu sa OSCE-vim Vojnopolitičkim dokumentima i odlukama, u 2021. godini izrađene su i razmijenjene sljedeće informacije:

Redni broj	Mjesec	Informacija	Nositelj izrade
1.	Siječanj	Informacija o posredovanju u trgovini naoružanja	MVT BiH, dok MO BiH radi prilog iz okvira svoje nadležnosti
2.	Ožujak	Informacija o obrambenom planiranju i vojnom budžetu (VD 11, Paragraf 15)	MO BiH Napomena: Informacija o obrambenom planiranju i vojnom budžetu za 2020. godinu je razmijenjena, dok ista za 2021. godinu nije izrađena.
3.	Travanj	Informacija "Pravila ponašanja" o političko vojnim aspektima sigurnosti	MVP BiH, dok MO BiH radi prilog iz okvira svoje nadležnosti
4.	Travanj	Globalna razmjena vojnih informacija	MO BiH

5.	Svibanj	Upitnik o protupješačkim minama	MVP BiH, dok MO BiH radi prilog iz okvira svoje nadležnosti
6.	Lipanj	Informacija o transferima konvencionalnog naoružanja	MVP BiH, dok MO BiH radi prilog iz okvira svoje nadležnosti
7.	Lipanj	Upitnik o konvencionalnim transferima naoružanja	MVP BiH, dok MO BiH radi prilog iz okvira svoje nadležnosti
8.	Lipanj	Informacija o izvozu malog oružja u, i uvozu iz drugih država sudionika, tijekom protekle godine	MVP BiH, dok MO BiH radi prilog iz okvira svoje nadležnosti
9.	Lipanj	Informacija o malom i lakom naoružanju	MVP BiH, dok MO BiH radi prilog iz okvira svoje nadležnosti
10.	Rujan	Upitnik o procesu ratifikacije konvencije o kemijskom oružju	MCP BiH, dok MO BiH radi prilog iz svoje nadležnosti
11.	Studeni	Godišnji kalendari (VD 11, Paragrafi od 61 do 66)	MO BiH
12.	Studeni	Ograničavajuće odredbe (VD 11, Paragrafi od 67 do 71)	MO BiH
13.	Studeni	Informacija o planovima i kontaktima (VD 11 Paragrafi 36 i 37)	MO BiH
14.	Prosinac	Godišnja razmjena vojnih informacija (VD 11, Paragrafi od 9 do 14)	MO BiH

Tabela 11: Pregled razmijenjenih informacija

d) Središte za sigurnosnu suradnju (Centre for Security Cooperation – RACVIAC)

Aktivnosti koje su realizirane u sklopu ovog oblika suradnje, tijekom 2021. godine, prikazane su u tabeli koja slijedi:

RB	AKTIVNOST	BROJ AKTIVNOSTI	SUDIONIKA	PLANIRANO	REALIZIRANO	POSTOJEĆA REALIZACIJE (%)
1.	Seminari	5	9	3	3	100%
2.	Tečajevi	8	14	6	5	83%
3.	MAG	4	2	2	2	100%
4.	Radionice	11	5	5	5	100%
5.	Konferencije	4	-	-	-	-
6.	Sastanci	1	-	-	-	-
UKUPNO		33	30	16	15	94%

Tabela 12: Pregled realizacije aktivnosti u Centru za sigurnosnu saradnju (RACVIAC)

Prema programu RACVIAC-a za 2021. godinu planirano je održavanje tridesettri (33) različite aktivnosti (tečajevi, seminari, sastanci i sl.) tijekom 2021. godine. Nastavno na nepovoljan razvoj situacije sa virusnom pandemijom (COVID 19) otkazane su tri (3), a odgođeno je devet (9) aktivnosti, dok su predstavnici MO i OS BiH, od ukupno održane dvadesetjedne (21) aktivnosti, sudjelovali na ukupno petnaest (15) aktivnosti. Treba napomenuti da je devet (9) aktivnosti realizirano u virtualnom formatu (on line), dok je pet (5) aktivnosti održano uz fizičko prisustvo predstavnika MO BiH, dok je jedna aktivnost otkazana. U cilju što točnijeg razumjevanja gore prezentiranih podataka važno je naglasiti da, pored predstavnika MO i OS BiH, na aktivnostima RACVIAC-a sudjeluju i predstavnici drugih državnih i entiteskih institucija pri čemu MVP BiH ima koordinirajuću ulogu.

7. Obavještajno-sigurnosni poslovi

Aktivnosti u ovoj funkcionalnoj oblasti bile su usmjerene na sljedeća tematska pitanja:

7.1. Vojnoobavještajna potpora

Tijekom 2021. godine, distribuirano je ukupno 295 analitička produkata raznih tipova, što je prikazano u tabeli koja slijedi:

REP	INSTITUCIJA KONTAKTNA ANALITIČKIH PRODUKATA	BROJ ANALITIČKIH PRODUKATA
1.	Predsjedništvo BiH	11
2.	Parlamentarna skupština BiH	3
3.	Obavještajno-sigurnosna agencija (OSA) BiH	198
4.	Zajednički stožer OS BiH	83
UKUPNO		295

Tabela 13: Pregled izrade obavještajno analitičkih produkata

7.2. Aktivnosti iz oblasti funkcioniranja VOR-a

Suradnja i koordinacija s komplementarnim institucijama u BiH, najznačajnija je svakako suradnja sa OSA BiH i OS BiH, a koja je bila kontinuirano i planski organizirana i realizirana tijekom godine sukladno s zakonskom matricom za ovaj vid vojno-obavještajne suradnje. Vezano za kontra-obavještajnu suradnju sa OSA BiH nastavljena je planska aktivnost u smislu redovite i izvanredne kontra-obavještajne zaštite lokacija od značaja za MO BiH i OS BiH, kao i kontra-obavještajnu zaštitu manifestacija i događaja organiziranih od strane MO BiH i partnera. Nastavljena je planska aktivnost i suradnja sa OSA BiH u svezi uspostave Tima za protuprislušne preglede u MO i OS BiH.

Rezimirajući, suradnju i koordinaciju s OSA BiH, a komparirajući s prethodnim godinama, važno je istaknuti da tijekom 2021. godine, uslijed preventivnih mjera od zaraze virusom COVID-19, nisu realizirani koordinacijski vojno-obavještajni sastanci između predstavnika MO BiH i predstavnika OSA BiH. Težište obavještajne suradnje sa OSA BiH bazirano je na dostavi godišnjih obavještajnih zahtjeva, te prikupljanju i razmjeni vojno-obavještajnih podataka po istima. Kontinuirano su dostavljani obavještajni podaci OSA BiH, koji su prikupljeni iz drugih izvora, uključujući vlastite podatke prikupljene iz OSINT, podatke vojno-diplomatskih predstavnika BiH u inozemstvu, te podatke dobivene kroz izvješća međunarodnih nositelja misija u inozemstvu s težištem na misije u kojima sudjeluju OS BiH. MO BiH je iniciralo i potrebu pisane korespondencije sa Ministarstvom sigurnosti BiH – NSO po pitanju izrade procedura za razmjenu podataka između podregistara u BiH.

Tijekom vršenja temeljnih sigurnosnih provjera izvršena je korespondencija sa nadležnim institucijama, sa 1472 zahtjeva. Za 895 osoba je završen proces temeljne sigurnosne provjere i sačinjena su potrebna dokumenta. U tijeku vršenja proširenih sigurnosnih provjera prema OSA BiH izvršena je korespondencija sa 225 zahtjeva i odgovora. U izvještajnom razdoblju izdato je 871 odluka i dozvola za pristup tajnim podacima različitog stupnja tajnosti. U suradnji sa

Ministarstvom sigurnosti BiH izdato je 95 NATO dozvola različitog stupnja tajnosti. Podaci su predstavljeni u narednoj tabeli:

RB	KLASIFIKACIJA IZVANREDNIH DOGAĐAJA U ORUŽANIM SNAGAMA BOSNE I HERCEGOVINE	2021.g.
1.	Odluke i dozvole za pristup tajnim podacima	871
2.	NATO dozvole	95
3.	Zahtjevi MUP-u	368
4.	Zahtjevi sudovima	368
5.	Zahtjevi SIPA-i	368
6.	Zahtjevi DKPT-u	368
7.	Korespondencija sa OSA BiH	225

Tabela 14: Pregled izvršenih sigurnosnih provjera i izdatih rješenja

7.3. Izvanredni događaji

Tijekom 2021. godine povećan je broj izvanrednih događaja u odnosu na 2020. godinu. Evidentirano je 133 izvanredna događaja, što je za 30 više u odnosu na 2020. godinu. Pojava pandemije izazvane korona virusom COVID-19 je u velikoj mjeri uticala na povećan broj izvanrednih događaja (npr. smrtni slučajevi, bolesti, epidemije, zaraze sl.). Tabela koja slijedi sadrži podatke o izvanrednim događajima:

RB	KLASIFIKACIJA IZVANREDNIH DOGAĐAJA U ORUŽANIM SNAGAMA BOSNE I HERCEGOVINE	2020.g.	2021.g.	+/-
1.	Smrtni slučajevi pripadnika OS BiH	17	26	+9
2.	Napad na vojnu osobu	4	5	+1
3.	Teže tjelesne povrede pripadnika OS BiH	15	23	+8
4.	Samovoljno udaljavanje iz postrojbi OS BiH	0	5	+5
5.	Teži oblici narušavanja vojne discipline u OS BiH	3	5	+2
6.	Teže narušavanje ugleda OS BiH	0	0	0
7.	Hapšenje pripadnika OS BiH	10	9	-1
8.	Napadi, sabotaze, diverzije ili upadi DTG/DTS u vojne objekte i lokacije OS BiH	0	1	+1
9.	Krađa naoružanja, opreme i druge vojne imovine	1	3	+2
10.	Krađa-nestanak novca ili vrijednosnih papira	0	1	+1
11.	Trovanje hranom, bolesti, epidemije, zaraze i sl. pripadnika OS BiH	8	16	+8
12.	Prirodne i druge katastrofe i nesreće prema imovini OS BiH - havarije na vojnim objektima i druge havarije	2	2	0
13.	Eksplozije	1	0	-1
14.	Nanošenje materijalne štete OS BiH od strane pojedinca, grupe ili pravne osobe	3	6	+3
15.	Prometne nesreće pripadnika OS BiH sa vojnim m/v	11	7	-4
16.	Prometne nesreće pripadnika OS BiH sa osobnim m/v	13	6	-7
17.	Ostale prometne nesreće	3	3	0

18.	Narušavanje sigurnosti	6	11	+5
19.	Narušavanje javnog reda i mira pripadnika OS BiH	3	1	-2
20.	Pojedinačna ili grupna konzumiranja opojnih sredstava	0	2	+2
21.	Ostali slučajevi koji imaju teže posljedice za funkcioniranje ukupne organizacije života i rada u zapovjedništvima i postrojbama OS BiH	3	1	-2
UKUPNO		103	133	+30

Tabela 15: Pregled izvanrednih događaja

8. Aktivnosti u oblasti komunikacija i upravljanje informacijama

U ovoj funkcionalnoj oblasti aktivnosti su bile usmjerene na upravljanje informacijama i kompjuterskom tehnologijom u obrambenom sustavu BiH. U pogledu aktivnosti uspostavljanja, unaprjeđenja i održavanja komunikacijske i informacijske infrastrukture tijekom 2021. godine, realizirano je sljedeće:

- Uspostava Sistema za rukovanje sa tajnim podacima u elektronskoj formi. I pored nedostatka budžetskih sredstava za realizaciju ovog sistema, poduzimale su se određene aktivnosti po ovom pitanju, te je pokrenuta procedura kod Ministarstva sigurnosti BiH za instaliranje enkripcijskog softvera „Pem Heart“ na 36 radnih stanica u OS BiH, sa ciljem unaprjeđenja zaštite i ubrzavanja razmjene informacija. Ministarstvo sigurnosti BiH dostavilo je odgovor da je ovaj softver prvenstveno namjenjen za komunikaciju prema NATO, a ne za nacionalnu komunikaciju, te da se dodatni broj licenci ne može osigurati.
- Nadogradnja softvera SitaWare za sistem zapovjedanja i nadzora u OCK2IO. Financijska sredstva za realizaciju ove aktivnosti nisu bila odobrena u budžetskom zahtjevu MO BiH za 2021. godinu, tako da se ova aktivnost nije realizirala.
- Uspostava Tehničkog centra (Sigurnosni Operativni Centar). Zbog privremenog financiranja i neusvajanja budžeta MO BiH u tijeku 2021. godine financijska sredstva za realizaciju ove aktivnosti nisu bila na raspolaganju. Zbog toga je MO BiH pokrenuo određene radnje kako bi se ova aktivnost realizirala u budućnosti. U suradnji sa Uredom za obrambenu suradnju Vlade SAD pokrenute su aktivnosti na dobivanju opreme za ovu namjenu kroz program FMF i u tijeku je realizacija izrade zahtjeva za potrebnu opremu. Pored naprijed navedenog u tijeku 2021. godine odlukom Ministra obrane BiH uspostavljen je ekspertni tim za upravljanje sajber incidentima u MO i OS BiH. Pripadnici navedenog tima su u tijeku posljednjeg kvartala 2021. godine započeli sa obukom, kao i prvi put sudjelovali na jednoj međunarodnoj vježbi po pitanju sajber sigurnosti.
- Nadogradnja platforme Sistema e-Poslovanje (I faza). Usljed nedostatka financijskih sredstava za realizaciju ove aktivnosti ova aktivnost se nije realizirala, ali je MO BiH poduzelo određene radnje u svrhu stvaranja preduvjeta za realizaciju.
- Zanimanje telekomunikacijske i informatičke opreme. U 2021. godini izvršena je nabavka 125 računara, 5 printera i 50 IP telefona. U cilju poboljšanja korištenja resursa LAN mreže MO BiH putem VPN konekcija izvršena je nabavka „firewalla“ odgovarajućih karakteristika, te je isti postavljen u LAN mrežu MO BiH i preko njega je omogućen pristup servisima MO BiH. U suradnji sa agencijom IDDEA u tijeku godine su provedene aktivnosti na uvezivanju lokacija „Kozlovac“ i „Gabela“ na jedinstvenu LAN mrežu MO BiH, čime smo završili planirane aktivnosti na uvezivanju lokacija OS BiH.
- Administriranje postojećih Sustava K4. Aktivnosti administriranja sustava e-Poslovanja, administriranja Prostorne mreže MO i OS BiH, administriranja LAN-a MO BiH i periferne računarske opreme, administriranja telefonskog servera i telefonskih instalacija, realizacije ugovora i suradnje sa javnim telekom operatorima i davateljima Internet pristupa i praćenja

troškova usluga javnih telekom operatora, te obrade računa za plaćanje usluga su u tijeku protekle godine uspješno realizirane.

- Korištenje resursa Stacionarnih komunikacijskih čvorišta (SKČ) MO i OS BiH od strane budžetskih i drugih korisnika vršeno je u skladu sa procedurama definiranim Pravilnikom o izdavanju resursa Stacionarnih komunikacijskih čvorišta, Uputstvom o izdavanju resursa Stacionarnih komunikacijskih čvorišta i Instrukcijom o postupku odobravanja, evidentiranja i kontrole boravka pravnih i fizičkih osoba izvan sistema obrane na lokacijama MO i OS BiH. Tijekom 2021. godine izdato je 36 odobrenja za ulazak na lokacije stacionarno-komunikacijskih čvorišta. U tijeku 2021. godine a u skladu sa odredbama Pravilnika o izdavanju resursa Stacionarnih komunikacijskih čvorišta, VM broj: 180/14, nastavljene su aktivnosti u vezi korisnika SKČ resursa koji SKČ resurse koriste u većem obimu, a koji bi u skladu sa Pravilnikom, trebali sa Ministarstvom obrane BiH sklopiti ugovore o zakupu.
- Upravljanje sa elektromagnetnim spektrom odvija se kroz suradnju sa RAK-om oko korištenja EM spektra i zasniva se na Sporazumu o normalizaciji koordinacije resursa radio spektra u BiH, koji je potpisan u travnju 2002. godine između Regulatorne agencije za komunikacije BiH i SFOR-a, a po pitanju upravljanja i koordinacije radio spektra u BiH, čime je proces izdavanja dozvola za sisteme koji koriste EM spektar prešao u nadležnost MO i OS BiH. Tijekom 2021. godine započeta je testna faza informacijskog sistema za upravljanje EM spektrom za potrebe Ministarstva obrane i Oružanih snaga Bosne i Hercegovine. Sistem je na platformi MARSSys i trenutačno se vrši testiranje sistema. U tijeku godine izdate su 52 dozvole za korištenje dodijeljenog EM spektra sa 720 pojedinačnih radio frekvencija.

9. Upravljanje personalom

Težište aktivnosti u oblasti upravljanja personala, tijekom 2021. godine, bilo je usmjereno na sljedeća pitanja:

9.1. Popuna personalom MO i OS BiH

Pregled popune MO i OS BiH na dan 31.12.2021. godine, po kategorijama i doprinosu:

KATEGORIJA	BOSNJIACI			HRVATI			SRBI			OSTALI			UKUPNO		
	PLANIRANO (POSREDOVANJE)	POSREDOVANJE	NEPOSREDOVANJE	PLANIRANO (POSREDOVANJE)	POSREDOVANJE	NEPOSREDOVANJE	PLANIRANO (POSREDOVANJE)	POSREDOVANJE	NEPOSREDOVANJE	PLANIRANO (POSREDOVANJE)	POSREDOVANJE	NEPOSREDOVANJE	PLANIRANO (POSREDOVANJE)	POSREDOVANJE	NEPOSREDOVANJE
GENERALI	5	2	3	4	3	1	4	2	2	0	0	0	13	7	6
ČASNICI	962	892	70	413	336	77	704	645	59	0	0	0	2079	1873	206
DOČASNICI	1448	1317	131	627	564	63	1014	974	40	1	1	0	3090	2856	234
VOJNICI	2195	1980	215	950	632	318	1603	1485	118	25	18	7	4773	4115	658
CIVILNE OSOBE	297	259	38	112	92	20	270	200	70	0	0	0	679	551	128
DRŽAVNI SLUŽBENICI I ZAPOSLENICI	150	117	33	65	53	12	110	79	31	2	1	1	327	250	77
UKUPNO	5057	4567	490	2171	1680	491	3705	3335	320	28	20	8	10961	9652	1309

Tabela 16: Pregled popune sa danom 31.12.2021.godine

U MO i OS BiH, prema važećoj odluci Predsjedništva BiH od 10000 profesionalnih vojnih lica i 1000 civila, trenutačno nedostaju 1309 osoba i to: 6 generala (na generalskim pozicijama postavljeno je 6 brigadira), 206 časnika, 234 dočasnika, 658 vojnika, 128 civilnih osoba i 77

državna službenika i zaposlenika. Postotak popune profesionalnim vojnim osobama u odnosu na odobrenu popunu po kategorijama je 18,8% časnika, 28,6% dočasnika i 41,3% vojnika. Sa početkom primjene Odluke Predsjedništva BiH od 2016. godine situacija je sasvim drugačija, i nedostatak popune je izražen samo u kategoriji vojnika. U odnosu na trenutno stanje popune MO i OS BiH imaju prosječnu starost od 38,9 godina.

VRSTA PRIJEMA	POSREDOVANJE OSOB	POSREDOVANJE POSREDOVANJE	POSREDOVANJE POSREDOVANJE	POSREDOVANJE POSREDOVANJE	POSREDOVANJE POSREDOVANJE	UKUPNO
1	2	3	4	5	6	7
Mandat	4					4
Javni oglas		6		1		7
Interni oglas		11				11
Interni premještaj			1	10		11
Prijem na određeno vrijeme			5	1		6
UKUPNO	4	17	6	12		39

Tabela 17: Pregled prijema u državnu službu

U tijeku 2021. godine izvršen je prijem 543 kandidata u profesionalnu vojnu službu u početnom činu vojnika OS BiH. Način prijema, spolna i nacionalna struktura kandidata data je u sljedećoj tabeli:

Način prijema	SPOL	DOPRINOS				UKUPNO
		B	H	S	O	
Javni oglas	M	282	90	98	0	470
vojnici	Ž	29	26	17	1	73
UKUPNO		311	116	115	1	543

Tabela 18: Pregled načina prijema u vojnu službu u početnom činu vojnika

U tijeku 2021. godine izvršen je prijem 118 kandidata u profesionalnu vojnu službu u početnom činu dočasnika OS BiH. Način prijema, spolna i nacionalna struktura kandidata data je u sljedećoj tabeli:

Način prijema	SPOL	DOPRINOS				UKUPNO
		B	H	S	O	
Interni oglas	M	52	32	24		108
podoficiri	Ž	1	4	5		10
UKUPNO		53	36	29		118

Tabela 19: Pregled načina prijema u vojnu službu u početnom činu dočasnika

U tijeku 2021. godine izvršen je prijem 59 kandidata u profesionalnu vojnu službu u početnom činu časnika OS BiH. Način prijema, spolna i nacionalna struktura kandidata data je u sljedećoj tabeli:

Način prijema	SPOL	DOPRINOS				UKUPNO
		B	H	S	O	
Završene vojne akademije	M	25	1	5		31
	Ž	2	1	1		4
Javni natječaj časnici	M	8	5	4		17
	Ž	2	1	1		4

Dekret	M		2	1		3
	Ž					
SVEGA		37	10	12		59

Tabela 20: Pregled načina prijema u vojnu službu u početnom činu časnika

U tijeku 2021. godine služba je, po raznim osnovama, prestala za 44 država službenika, zaposlenika, civilne osobe i pripravnika, a struktura je vidljiva u sljedećoj tabeli:

Razlog prestanka	DOPRINOS																		UKUPNO			
	B						H						S									
	KATEGORIJA						KATEGORIJA						KATEGORIJA									
	CL	Državni slu.	Imenovane osobe	Rukov.dr.sluzbe.	Zaposlenik	Pripravnik	SVEGA	CL	Državni slu.	Imenovane osobe	dr.sluzb.	Zaposlenik	Pripravnik	SVEGA	CL	Državni slu.	Imenovane osobe	Rukov.dr.sluzbe.		Zaposlenik	Pripravnik	SVEGA
Mirovina po zakonu MIO RS															10	1		1	2		14	14
Starosna mirovina po zakonu PIO/MIO	2						2								1						1	3
Osební zahtjev									1		1			2	2		3		1		6	8
Temeljem članka 61. Zakona o upravi BiH								2						2								2
Invalidska mirovina	1						1															1
Istekao ugovorni rok					4		4				2	3		5					3		3	12
Neopravdano odsustvo															1						1	1
Smrt				1			1								2						2	3
Ukupno	3			1	4		2	2	1		3	3		16	1	3	1	3	3		44	

Tabela 21: Pregled prestanka državne službe

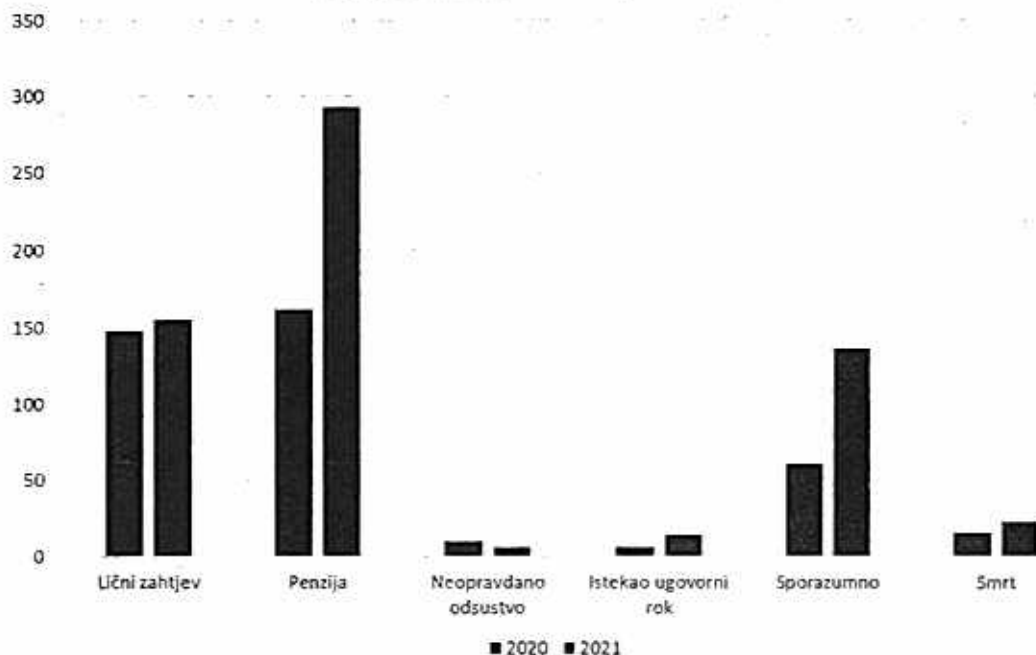
U tijeku 2021. godine vojna služba je, po raznim temeljima, prestala za 634 profesionalne vojne osobe, a struktura otpuštenog personala vidljiva je u sljedećoj tabeli:

Razlog prestanka DVS	PREMA NACIONALNOJ STRUKTURI												UKUPNO	
	B				H				S				KATEGORIJA	
	KATEGORIJA				KATEGORIJA				KATEGORIJA				KATEGORIJA	
	ČASNIK	DOČASNIK	VOJNIK	SVEGA	ČASNIK	DOČASNIK	VOJNIK	SVEGA	ČASNIK	DOČASNIK	VOJNIK	SVEGA	ČASNIK	DOČASNIK
Invalidska mirovina		3	1	4		2		2					5	1

Istekao ugovorni rok			4	4			2	2			8	8			14	14
Zatvorska kazna	1			1							1	1	1		1	2
Osobni zahtjev	2	1	75	78	2		34	36	8	2	31	41	12	3	140	155
Neopravdano odsustvo		1		1			1	1			4	4		1	5	6
Dekret					1			1	1			1	2			2
Smrt	2	5		7	2	6	1	9	2	3	2	7	6	14	3	23
Starosna mirovina	52	100		152	32	39		71	28	36		152	112	175		287
Trajna zdravstvena nesposobnost		1	1	2							1	1		1	2	3
SPORAZUMNO ²			62	62			41	41			33	33			136	136
UKUPNO	57	111	143	152	37	47	79	79	39	41	80	80	133	199	302	634

Tabela 22: Pregled prestanka vojne službe u OS BiH

Prestanak službe za PVL po razlozima

Dijagram 5: Usporedba otpuštenog personala po odabranim kategorijama

9.2. Promocija vojnog poziva

Zbog napuštanja PVS na osobni zahtjev i iz drugih razloga prestanka DVS, MO i OS BiH su razvili efikasan sistem promocije vojnog poziva. MO i OS BiH poduzimaju aktivnosti kako bi se slika i bitne informacije o OS BiH približile javnosti, posebno ciljnoj grupi, na obostranu korist i zadovoljstvo, a u cilju realizacije jednog od temeljnih trajnih zadataka znavljanja vojničkog, dočasničkog i časničkog sastava OS BiH. Promocija vojnog poziva je fokusirana na odnose sa javnošću, medije, akademsku zajednicu u BiH i sve institucije koje mogu biti relevantne kada je u pitanju prijem u OS BiH (srednje škole, univerziteti u BiH i zavodi za

² Razlog prestanka službe „SPORAZUMNO“ se odnosi na osobe koja su prekinule DVS u trenutačnoj kategoriji da bi konkurirali za prijem u nekoj drugoj kategoriji vojnih osoba

zapošljavanje). Sa ciljem da ova aktivnost bude kontinuiran proces u radu, donesen je Dinamički plan kampanje promocije vojnog poziva u OS BiH za 2021. godinu.

U izvještajnom razdoblju na dinamiku realizacije aktivnosti promocije vojnog poziva uticala je epidemiološka situacija izazvana pandemijom COVID-19, te je težište iste bilo na promociji vojnog poziva putem elektronskih i printanih medija.

Urađena je raščlamba stavova građana prema službi u OS BiH, koju je za Veleposlanstvo Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske u BiH i za MO BiH provela agencija Custom Concept i rezultati iste su prezentirani predstavnicima MO i OS BiH.

U tijeku izvještajnog razdoblja nastavljena je suradnja u oblasti regrutiranja i promocije vojnog poziva sa američkim veleposlanstvom, putem kompanije „SAIC“.

U narednom razdoblju očekuju se konkretni rezultati te suradnje koji bi trebali doprinijeti izgradnji znatno funkcionalnijeg sistema regrutiranja i promocije vojnog poziva u MO i OS BiH.

MO BiH je donijelo Plan suradnje Ministarstva obrane BiH sa visokoškolskim institucijama u BiH za 2022/23 školsku godinu, a u koji je između ostalih aktivnosti uključena i aktivnost promocije vojnog poziva.

9.3 Program tranzicije vojnog personala „Perspektiva“

Zaključno sa 31.12.2013. godine završena je implementacija NATO - „Perspektiva“ programa za BiH, tako da, počevši od 01.01.2014. godine, MO BiH implementira vlastiti „Perspektiva“ program tranzicije i zbrinjavanja personala, otpuštenog zbog primjene članka 101. stavak 1. Zakona o službi u OS BiH, kojim je definirano ograničenje godina starosti i dužine vojne službe profesionalnih vojnih osoba.

U proteklih osam godina, po ovom osnovu je otpušteno ukupno 259 vojnika, od čega je do sada asistirano njih 250 i utrošeno ukupno 733.873,88 KM, sa prosječnom tranzicijskom asistencijom po jednom korisniku u iznosu od 2.961,02 KM. U proteklih 8 godina neutrošena sredstva iznose 1.311.526,12 KM, od čega su 932.804,38 KM sredstva iz tzv. Višegodišnjeg „Perspektiva“ projekta 2016. - 2025. godina (ukupna sredstva umanjena za 2014. i 2015. godinu).

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, je na prijedlog MO BiH, donijelo Odluku o udruživanju sredstava iz budžeta Ministarstva obrane Bosne i Hercegovine u višegodišnji projekt tranzicije i zbrinjavanja otpuštenog personala Ministarstva obrane Bosne i Hercegovine i Oružanih snaga Bosne i Hercegovine - Program „Perspektiva“ („Službeni glasnik BiH“, br.: 74/16), kojom je uspostavljen tzv. Višegodišnji „Perspektiva“ projekt tranzicije i zbrinjavanja otpuštenog personala i osigurana su potrebna budžetska sredstva za ovu namjenu za razdoblje 2016. - 2020. godine, u ukupnom iznosu od 3.242.600 KM.

Donošenjem ove Odluke, proces tranzicije i zbrinjavanja otpuštenih osoba, u razdoblju 2016. - 2020. godine, realiziran je vrlo uspješno i u skladu sa predviđenom dinamikom, a neutrošena finansijska sredstva u ukupnom iznosu od 907.509,38 KM prenesena su i udružuju se sa sredstvima koja se, na godišnjoj osnovi, planiraju za naredno petogodišnje razdoblje, jer je MO BiH, u suradnji sa Vijećem ministara BiH, osiguralo nastavak tzv. Višegodišnjeg „Perspektiva“ projekta do kraja 2025. godine.

Podaci o tranzicijskim asistencijama „Perspektiva“ programa za 2016., 2017., 2018., 2019., 2020. i 2021. godinu prikazani su u tabeli koja slijedi:

RB	Aktivnost	Godina						Broj	Svega %
		2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.		
1.	Otpušteno	78	43	1	7	4	14	147	100
2.	Registrirano	77	43	1	7	4	9	141	97,24
3.	Registracija u tijeku	0	0	0	0	0	3	3	2,07

4.	Odbio registraciju	1	0	0	0	0	0	1	0,69
5.	Individualno savjetovano	77	43	1	7	4	9	141	100
6.	Pripremljeno projekata	77	43	1	7	4	7	139	98,58
7.	Odobreno projekata	77	43	1	7	4	7	139	100
8.	Asistirano	77	43	1	7	4	6	138	99,28
9.	U procesu asistencije	0	0	0	0	0	1	1	0,72
10.	Projekti u pripremi	0	0	0	0	0	2	2	1,42
11.	Monitorirano	77	43	1	7	4	0	132	95,65

Tabela 23: Pregled realizacije programa „Perspektiva“

9.4. Implementacija projekta zaštite mentalnog zdravlja

Za „Preventiva“ projekt zaštite mentalnog zdravlja i psiho-socijalne asistencije i relaksacije pripadnika MO i OS BiH u 2021. godinu, planirana su i odobrena finansijska sredstva u iznosu od **153.000,00KM** sa PDV-om i ista su obuhvaćena Planom nabavki MO BiH za 2021. godinu. Psihosocijalne asistencije i rehabilitacije pripadnika OS BiH koji su boravili u mirovnim i drugim misijama u inozemstvu u tijeku 2021. godine, u JU “Reumal” – Fojnica su, u skladu sa potpisanim Ugovorom, realizirana sva četiri planirana uputa, u kojima je sudjelovao 121 pripadnik OS BiH, a ukupan fakturirani iznos za usluge četvorodnevno smještaja, korištenja kapaciteta za odmor i relaksaciju i ishranu iznosi **37.588,00KM**.

Pregled sa strukturom aktivnosti u sklopu ovoga projekta sadržan je u tabeli:

AKTIVNOST	UKUP NO	CRT Čapljina	CRT Sarajevo	CRT B.Luka	CRT Tuzla	Odj za regr. ZUP	ZS OS BiH
Prvi intervju psihologa	4	0	4	0	0	0	0
Drugi intervju psihologa	0	0			0	0	0
Treći intervju psihologa	0	0	0			0	0
Četvrti intervju psihologa	0	0				0	0
Peti intervju psihologa	0	0		0			0
Individualno savjetovanje	165	28	19	8	29	77	4
Grupno savjetovanje	1239	194	165	35	86	755	4
Psihološko ispitivanje sposobnosti	350	101	98	21	14	82	34
Prosudba strukture ličnosti	541	132	172	0	55	179	3
Mjere rehabilitacije	115	8	34	8	11	39	15
Pojačan nadzor	14	0	14			0	0
Kontrolni pregled	0	0			0		0

Dodatne mjere rehabilitacije	0	0				0	0
Završni pregled i mišljenje psihologa	0	0			0		0
Timska raščlamba	20	0		0		0	20
Liječenje u zdravstvenoj ustanovi	0		0				0
Zaključenje i arhiviranje predmeta	0	0				0	0
SVEGA	2448	463	506	72	195	1132	80

Tabela 24: Pregled realizacije aktivnosti u sklopu projekta „Preventiva“

9.5. Obuka i usavršavanje

Tijekom 2021. godine MO BiH je na razne vrste tečajeva, seminara, konferencija, vježbi i drugih oblika edukacija u zemlji i inozemstvu uputilo 680 osoba prema podacima datim u tabeli:

R/B	DRŽAVA	Operativno-strategijska razina	ZŠS	ZST	Tečaj	OSTALO	UKUPNO upućeno osoba na aktivnost
1	SAD	3	4		17		51
2	Njemačka		2		16	5	75
3	Turska		3		12	3	29
4	Grčka	2	4	4	6		26
5	Austrija				1		1
6	Srbija	3	5		7	3	68
7	Hrvatska	2	3	1	1		10
8	Mađarska				2	1	5
9	Slovenija					5	22
10	Francuska			1			1
11	V. Britanija	1	1		3		15
12	Italija	3				3	6
13	Pakistan		2				2
14	K. Švedska					3	5
15	Albanija				2	2	7
16	Gruzija					1	1
17	Moldavija				1		1
18	Portugal				1		1

19	Poljska					1	
20	S.Makedonija				1	1	2
21	BiH				34	5	35
UKUPNO		14	24	6	92	33	680

Tabela 25: Pregled realizacije raznih vrsta edukacije u zemlji i inozemstvu

Na svim aktivnostima sudjelovale je 681 osoba, od toga 661 DVO; 8 državnih službenika; 1 zaposlenik i 11 GO. Ukupno je sudjelovalo 75 žena na svim aktivnostima. U odnosu na isto razdoblje 2020. godine, kada je upućeno 570 pripadnika MO i OS BiH, u 2021. godini na razne oblike edukacije i obuke upućeno je 680 pripadnik (110 više u 2021.god.).

R. br.	Država	Priprema u godinu	Edukacija				Nationalnost			Obrazloženje u godinu	UKUPNO	Raskid Ugovora u 2021. g
			I	II	III	IV	B	S	H			
1	Austrija	1	5	5	3	5	14	4	1	1	19	
2	Grčka			1	8	3	4	7	1		12	
3	Hrvatska		8	8	7	10	12	1	20		33	4
4	Italija		1	1	2		4	0	0		4	
5	SAD		1	1			2	0	0		2	
6	SR. Njemačka		2	2	1		5	0	0		5	
7	Srbija		2	5	10	9	3	23	0		26	
8	Turska	16	17	11	16	17	77	0	0	5	77	
9	V. Britanija	2					1	0	1		2	
10	R.S. Makedonija		3	6	2	2	12	1	0		13	
		19	39	40	49	46	134	36	21	6	193	4

Tabela 26: Pregled školovanja kadeta na vojnim akademijama u inozemstvu

Pregled upućivanja na školovanje kadeta na Vojnim akademijama u inozemstvu u 2021. godini, prikazan u sljedećoj tabeli:

R. br.	Država	Broj upućenih na školovanje	Broj prihvaćenih	Obilježavanje	Poznavanje jezika	Testiranje	Zadovoljstvo	Tipično na licu mjesta	Nije zadovoljeno na licu mjesta	Spremnost za upućivanje	Upućeno	Napomena
1.	R. Italija	1	4	3	1	1	1	1	0	1	1	
2.	R. Hrvatska	10	21	11	10	10	10	10	2	8	8	
3.	R. Srbija	7	14	9	5	4	3	2	0	2	2	
4.	R. Austrija	5	7	5	2	2	1	1	0	1	1	
5.	Velika Britanija	1	18	18	18	11	3	1	0	1	1	
6.	R.S. Makedonija	10	30	17	13	6	4	3	0	3	3	

7.	R. Grčka	2								1	1	
8.	R. Turska	23	50	26	24	22	20	20	0	16	16	
9.	SR Njemačka	5	3	2	1	1	1	1	0	1		1 kadet bit će upućen u SR Njemačku u siječnju 2022. godine
10.	SAD	2										
UKUPNO		36	147	91	74	57	43	39	2	34	33	

Tabela 27: Pregled upućivanja kadeta na vojne akademije u inozemstvu

Prilikom procesa izbora kandidata za školovanje na vojnim akademijama u inozemstvu evidentirani su sljedeći izazovi:

- Relativno nizak broj prijavljenih kandidata za školovanje, odnosno u prosjeku 1,78 osoba na jedno upražnjeno mjesto.
- Visok postotak broja prijava osoba koja ne zadovoljavaju formalne opće i posebne uvjete natječaja, odnosno 29,94%.
- Svaka zemlja partner zadržava pravo na specifične uvjete u pogledu selekcije i hodograma do konačnog odabira.
- Pandemija COVID-19 je uslovlila uslozljavanje procedura odabira kandidata za kadete OS BiH.

U izvještajnom razdoblju MO BiH, a radi unapređenja procesa prijema i praćenja školovanja kadeta je izradilo sljedeća dokumenta:

- Odluka o koracima u proceduri javnog natječaja za prijem kadeta OS BiH (pomoćni alat komisijama),
- Odluka o koracima u proceduri postupanja u slučaju smrti kadeta OS BiH,
- Odluka o kriterijima i načinu bodovanja i rangiranja kandidata za kadete OS BiH na vojnim akademijama u inozemstvu.

Događaji obuke planirani Godišnjim planom obuke (GPO) za 2021. godinu su realizirani u planiranim rokovima realizacije. Uvjeti za realizaciju planiranih događaja su i dalje ostali veoma kompleksni i puni izazova, prvenstveno zbog trajanja pandemije izazvane virusom COVID-19, ograničene materijalne baze obuke, te rada u uslovima privremenog financiranja.

I pored otežanih uvjeta, svi planirani događaji su realizirani, dok je jedan događaj realiziran djelomično. Bojevo ciljanje borbenih postrojbi i postrojbi borbene potpore koji je bio planiran u listopadu, djelomično je realiziran (ciljali samo tenkovi M60 A3), zbog pogoršane epidemiološke situacije i ograničenih finansijskih sredstava.

9.6. Reguliranje zdravstvenog i mirovinskog invalidskog osiguranja pripadnika

Reguliranje zdravstvenog i MIO pripadnika MO i OS BiH tijekom 2021. godine bilo je po planu. U suradnji sa entitetskim zavodima redovito je izvršavano prijavljivanje svih novoprimljenih osoba u OS BiH. U ovom segmentu problem predstavlja nepostojanje zakonskog rješenja za rezidente u Federaciji BiH, gdje se prijave o nesreći na poslu za DVO zadržavaju u MO BiH, jer nadležni inspektori u Federaciji BiH ne ovjeravaju povrede na radu, jer nisu po zakonu nadležni za pripadnike OS BiH i policije. Dokumentacija se dostavlja osobama kako bi ista mogla da pravdaju bolovanje, ili da im se izvrši refundiranje troškova liječenja i drugo.

9.7 Aktivnosti u oblasti ravnopravnosti spolova

MO BiH je nastavilo aktivnosti na podizanju svijesti o rodnoj ravnopravnosti kao i aktivnostima koje utiču na jačanje rodne ravnopravnosti, a u cilju implementacije Partnerskog cilja G0013-

“Žene, mir i sigurnost”, kroz veću participaciju žena u vojnim strukturama i njihovu afirmaciju kao nositeljica rukovodnih - zapovjednih pozicija /žene liderice u institucijama obrane i povećanog sudjelovanja žena u mirovnim misijama. Kroz tri opća cilja Akcionog plana za implementaciju UNSCR 1325 u Bosni i Hercegovini za razdoblje od 2018.- 2022. godina, određene su obveze za Ministarstvo obrane Bosne i Hercegovine. Osim toga, pripadnici Ministarstva obrane BiH, kao članovi Koordinacionog odbora za praćenje Akcionog plana, u svrhu ispunjenja trećeg strateškog cilja navedenog Akcionog plana u razdoblju od 2018. do 2022. godine pod nazivom „Poboljšani uvjeti i pristup sprovedbi AP UNSCR 1325“, određeni su da sudjeluju kao nositelji ili partneri u nizu aktivnosti koje kao cilj imaju poboljšanje mehanizama i instrumenata za sprovedbu AP za UNSCR 1325 te poboljšanje suradnje sa drugim institucijama koje direktno ili indirektno doprinose ostvarenju ciljeva Akcionog plana.

MO BiH je u cilju poboljšanja stanja u ovoj oblasti ostvarilo korisnu suradnju sa svim relevantnim institucijama, vladinim i nevladinim organizacijama, kao i sa državama u regiji na ostvarivanju koncepta rodne ravnopravnosti.

Prema posljednjim analizama u MO BiH žena je ukupno 44.7%. U kategoriji državnih službenika je, od ukupno 147 državnih službenika, 63 su žene ili 42,8% i u kategoriji zaposlenici, od ukupno 80 osoba, 48 je žena ili 60%. Prema analizi podataka za izvještajno razdoblje, od ukupnog broja zaposlenih u OS BiH, 7,1 % su žene DVO, a 25,4 % žene civilne osobe na službi u OS BiH. Postotak žena u odnosu na ukupan broj DVO i GO u OS BiH je 8,2%. Postotak žena DVO u kategoriji vojnika je 9,8 %, u kategoriji dočasnika 4,4% i u kategoriji časnika je 5,7%. Najveći postotak žena DVO je u kategoriji vojnika 9,8 %, što je povezano sa samim podmlađivanjem ljudstva u OS BiH. Broj primljenih žena u DVS u izvještajnom razdoblju je; 60 žena u kategoriji vojnici ili 13,4%, 13 žena u kategoriji dočasnici ili 7,8% i 7 žena u kategoriji časnici ili 31,8 %. U odnosu na 2020.godinu postotak primljenih žena u DVS je povećan, a cilj je ispoštovati preporuku MO BiH da se prilikom svakog prijema kandidata u profesionalnu vojnu službu, od ukupnog broja primljenih kandidata primi 10% žena, u skladu sa listama uspješnosti.

U MO BiH od ukupno popunjenih 16 pozicija imenovanih osoba jednu poziciju zauzima žena ili 6,2 %, Od 8 pozicija rukovodećih državnih službenika 8 su popunjeni muškarcima i od 23 pozicije šefova odsjeka 7 zauzimaju žene ili 30,4 %. Od ukupno popunjenih 33 rukovodećih pozicija, 7 zauzimaju žene ili 22%. U OS BiH od ukupno popunjenih 717 rukovodnih dužnosti, 16 zauzimaju žene ili 2,2%. U OS BiH od ukupno popunjenih 2006 zapovjednih dužnosti 85 zauzimaju žene ili 4,2 %. Po završetku vojne akademije u profesionalnu vojnu službu u početnom činu časnika primljeno je 5 žena ili 14,2%. Prosječna zastupljenost žena pripadnica OS BiH u misijama u izvještajnom razdoblju je 8,5%.

Ciljani postotak kod prijema kandidata u profesionalnu vojnu službu u odnosu na broj žena je da se od ukupnog broja primljenih kandidata primi 10% žena, u skladu sa listama uspješnosti. Politikom rodne ravnopravnosti u MO i OS BiH definirani su ciljevi iste. MO i OS BiH imaju 15 certificiranih instruktora za rodnu ravnopravnost. Ovi instruktori sudjeluju u obuci pripadnika Ministarstva obrane i Oružanih snaga BiH te uspostavljaju i šire mrežu instruktora za rodnu ravnopravnost u MO i OS BiH.

Bosna i Hercegovina je pristupila Mreži načelnika generalnih stožera - Žene, mir i sigurnost 2018. godine, na poziv Velike Britanije, kao prva država Zapadnog Balkana koja je pristupila ovoj globalnoj mreži, a u okviru nje se vode brojne aktivnosti na implementaciji Rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a 1325, a koja se isključivo odnosi na promociju rodne ravnopravnosti, sprečavanje seksualnog nasilja u zonama konflikta, opće poboljšanje statusa i veću zastupljenost žena u institucijama i organizacijama.

Ministarstvo obrane BiH, zajedno sa ministarstvima obrane S.Makedonije, Crne Gore i Srbije, sudjeluje u nastavku regionalnog projekta: “Potpora integraciji načela rodne ravnopravnosti u reformi sektora sigurnosti na Zapadnom Balkanu” u organizaciji UNDP/SEESAC. U okviru ovog projekta, dva puta godišnje se održavaju redoviti sastanci predstavnika mehanizama za rodnu ravnopravnost ministarstava obrane i oružanih snaga Zapadnog Balkana kao i sastanci trenera za

rodnu ravnopravnost. Ovi sastanci predstavljaju oblik razmjene iskustava i naučenih lekcija. Također u okviru ovog regionalnog projekta urađena je Druga regionalna studija o položaju žena u Oružanim snagama Zapadnog Balkana i Regionalni priručnik o prevenciji i odgovoru diskriminaciji zasnovanoj na spolu, seksualnom uznemiravanju i zlostavljanju. U izradi predmetnih dokumenata aktivno su sudjelovali predstavnici MO i OS BiH, Crne Gore, Sjeverne Makedonije i Srbije.

Predstavnici MO BiH su prisustvovali ministarskoj konferenciji „Put naprijed u ravnopravnosti spolova na Zapadnom Balkanu“, u organizaciji Ministarstva obrane Crne Gore i UNDP-a, 7. prosinca 2021. u Budvi, Crna Gora, gdje su prezentirani Regionalni priručnik o prevenciji i odgovoru diskriminaciji zasnovanoj na spolu, seksualnom uznemiravanju i zlostavljanju i Druga regionalna studija o položaju žena u Oružanim snagama Zapadnog Balkana. Na toj aktivnosti ministri obrane zemalja sudionica projekta su potpisali „Ministarsku deklaraciju o potpori ravnopravnosti spolova u reformi sigurnosnog sektora na zapadnom Balkanu.“

Predstavnici Ministarstva obrane i Oružanih snaga BiH su sudjelovali na NATO godišnjoj konferenciji za 2021. godinu o perspektivama rodne ravnopravnosti koja je održana 07. i 08.12.2021. godine u NATO sjedištu u Briselu.

U cilju unapređenja pitanja rodne ravnopravnosti izmjenjena je Knjiga osobnih formacija zapovjedništava i postrojbi Oružanih snaga Bosne i Hercegovine i izvršena je promjena naziva formacijske dužnosti, te je uvedena formacijska dužnost Savjetnik načelnika Zajedničkog stožera za rodnu ravnopravnost, ujedno časnik za administriranje i softver.

10. Nabavka i logistika

Težište rada u oblasti nabavke i logistike u 2021. godini bilo je usmjereno na realizaciji poslova i zadaća:

- Realizacija Plana nabavki za 2021. godinu i odobrenih višegodišnjih projekata;
- Realizacija plana rješavanja viškova naoružanja, streljiva i MES-a;
- Primopredaja neperspektivne nepokretne imovine i ostale pokretne imovine MO i OS BiH vladama entiteta;
- Izrada i ažuriranje podzakonskih akata iz oblasti logistike i nabavke;
- Održavanja i remont borbene, neborbene i zrakoplovne tehnike u skladu sa prioritetima i raspoloživim finansijskim sredstvima;
- Nastavak modernizacije skladišta NVO prema NATO standardima;
- Razvoj kapaciteta za potrebe vršenja zrakoplovne medicinske evakuacije „MEDEVAC“;
- Nastavak razvoja sistema standardizacije, kodifikacije i kontrole kvaliteta;

10.1 Perspektivna i neperspektivna nepokretna vojna imovina

Tijekom 2021. godine provedene su aktivnosti koje se odnose na status nepokretne vojne imovine. U 2021. godini predate su dvije lokacije i to: vojarna „Matrez“ Visoko i vojarna „Bradina“ Konjic.

U više navrata je pisano vladama entiteta za predaju neperspektivnih lokacija koje se mogu odmah predati.

U tabeli koja slijedi, prikazano je izvješće katastarskih evidencija i zemljišno-knjižnog stanja perspektivne nepokretne imovine:

BR	STANJE I STATUS LOKACIJA	BR
1.	Ukupan broj perspektivnih vojnih lokacija po Odluci Predsjedništva Bosne i Hercegovine	63
2.	Ukupan broj perspektivnih vojnih lokacija koje su uknjižene na Ministarstvo obrane Bosne i Hercegovine i Državu Bosnu i Hercegovinu	33
3.	Lokacije za koje postoji mogućnost knjiženja u njihovim obuhvatima ili djelu obuhvata a naslijeđe su bivše JNA.	25

4.	Lokacije koje u ovom trenutku nije moguće knjižiti zbog neriješenih imovinsko-pravnih odnosa	5

Tabela 28: Izvješće katastarskih evidencija i zemljišno knjižnog stanja

Izvješće katastarskih evidencija i zemljišno knjižnog stanja uzimajući u obzir Odluku Predsjedništva Bosne i Hercegovine o veličini, strukturi i lokacijama Oružanih snaga Bosne i Hercegovine broj: 01-50-1-4629-29/16 od 24.11.2016. godine,

RB	STATUS I LOKACIJA	BROJ
1.	Perspektivne vojne lokacije	57
2.	Perspektivne vojne lokacija koje su uknjižene na Ministarstvo obrane i Državu Bosnu i Hercegovinu	31
3.	Lokacije koje će prilikom stupanja na snagu Odluke postati neperspektivne	7
4.	Lokacija koja će se prilikom stupanja na snagu Odluke iz neperspektivnih vratiti u perspektivne	1

Tabela 29: Pregled perspektivnih lokacija po Odluci Predsjedništva Bosne i Hercegovine iz 2016. godine,

10.2 Rješavanje viškova naoružanja i nestabilnog streljiva OS BiH

U 2021. godini je planom rješavanja viškova naoružanja, streljiva i MES-a planirano da se isto vrši demilitarizacijom SiMES-a u sljedećim kapacitetima i subjektima. Subjekti koji su vršili demilitarizaciju u kapacitetima OS BiH na lokaciji „3.maj“ Doboj je TROM/GLB/ZL OS BiH, a na poligonu „Glamoč“ su OS BiH i „Tetra Tech“ (preko tehničkog aranžmana). Privredni subjekti kapaciteti izvan sistema obrane i to preko UNDP (u BiH i putem regionalnog pristupa izvan BiH) preko projekata EU STAR i EXPLODE+).

- Metodom delaboracije i spaljivanja (lokacija „3.maj“ Doboj) ..... 63,57 tona;
- Metodom otvorene detonacije i spaljivanja (poligon „Glamoč“) ... 84,71 tona;
- Civilnim kapacitetima..... 29,88 tona

Pokazatelji rezultata uništenja SiMES-a u posljednjih 16 godina prikazani su u tabeli koja slijedi:

RB	Godina	Doboj (tona)	Glamoč (tona)	Civilni kapaciteti (tona)	UKUPNO (tona)
1.	2006.	1040	188		1855
2.	2007.	974	218		2022
3.	2008.	974	142		1814
4.	2009.	695	284		1124
5.	2010.	838,3	296,4		1640,7
6.	2011.	656,7	435		1115,9
7.	2012.	460,4	396,2		856,6
8.	2013.	517	380,6		897,6
9.	2014.	794,1	374,6		1168,7

10.	2015.	1250	585,9		1835,9
11.	2016.	1106,2	607,9		1902,10
12.	2017.	1113,87	499,26		1613,13
13.	2018.	1279,93	503,66		1783,59
14.	2019.	586,07	433,49	474,59	1494,15
15.	2020.	162,69	315,82	47,64	526,15
16.	2021.	63,57	84,71	29,88	178,16

Tabela 30: Usporedni pregled dinamike uništenja SiMES-a

10.3 Strana vojna pomoć

Obim strane vojne pomoći, tijekom 2021. godine, prikazan je u tabeli koja slijedi:

Red. br.	DONATOR	VRSTA DONACIJE	VALUTA	VRJEDNOST
1.	Vlada SAD	Vozila HMMWV (21 kom.)	USD	3.115.778,70
2.	Vlada SAD	Rezervni dijelovi	USD	44.658,00
3.	Vlada SAD	Helikopter Huey 2 (4 kom.)	USD	33.684.944,00
4.	NATO	Termometri (550 kom.)	EUR	9.999,00
5.	NATO	Komore (3 kom.)	EUR	40.831,74
UKUPNO			USD	36.845.380,70
			EUR	50.830,74

Tabela 31: Pregled strane vojne pomoći

10.3.1 Pregled doniranih MTS u cilju sprečavanja, zaštite i širenja virusa COVID-19 u MO i OS BiH

R/B	NAZIV MTS	JM	KOLIČINA
Pregled namijenjenih (doniranih) sredstava od strane Vlade SR Njemačke			
1.	Zaštitne maske	kom	220.225

Tabela 32: Pregled doniranih MTS u cilju sprečavanja, zaštite i širenja virusa COVID-19

10.4. Ugovaranje nabavki roba i usluga

Plan nabavke MO BiH za 2021. godinu, zaključno sa danom 31.01.2022.godine, je urađen i usklađen sa prijedlogom Budžeta MO BiH za 2021. godinu, a koji je obuhvatio sve bitne elemente: vrsta nabavke, postupci za nabavku, rokovi otpočinjanja i nositelji aktivnosti, predmet nabavke i odobreni budžet za predmete nabavke. Pokazatelji o realizaciji Plana nabavke za 2021. godinu prezentirani su u tabeli koja slijedi:

R/B	PLAN NABAVKE	VRJEDNOST (KM)
1	2	3

1.	Po planu nabavke za 2021.godinu	32.942.577,17
2.	Izuzeto iz Zakona o javnim nabavkama	3.687.773,34
3.	Postupci nabavki započeti u 2020.g. a završeni 2021.g	479.787,00
4.	Za ugovaranje	28.664.449,79
5.	Pokrenute nabavke	23.946.661,40
6.	Ugovoreno	15.859.402,54
7.	U statusu pokrenuto, a još uvijek neugovoreno	3.941.776,59
8.	Razlika procijenjeno/ ugovoreno (ostvarene uštede)	896.173,18
9.	U statusu: referat zaprimljen-postupak nije pokrenut	111.909,10
10.	Završen postupak nije ugovoreno	3.179.589,78

Tabela 33: Realizacija Plana nabavke

Planom nabavke za 2021.godinu planirana je nabavka roba, usluga ili radova po osnovu tekućih i kapitalnih izdataka u iznosu od **33.342.068,61 KM** uključujući i nabavke po osnovu doniranih sredstava (**399.491,44 KM**).

Od planiranih nabavki iz Zakona o javnim nabavkama izuzete su nabavke u vrijednosti od **3.687.773,34 KM** ili **11,19%** planiranih nabavki. Na stvorene obveze iz 2020.godine odnosi se **479.787,00 KM** ili **1,45%**. Navedena sredstva nisu bila planirana u početnoj verziji plana nabavke za 2021. godinu što je kasnijim izmjenama plana preplanirano. Za pokretanje nabavki po Planu nabavke roba, usluga ili roba za potrebe MO BiH u 2021.godini procijenjena vrijednost predmeta nabavki iznosi **28.664.449,79 KM** ili **87,01%**. U 2021.godini pokrenuto je referata ili postupaka nabavke u ukupnoj vrijednosti **23.946.661,40 KM**. Razlika novčanih sredstava između stavki „za ugovaranje“ i „pokrenute nabavke“ u iznosu od **4.717.788,39 KM** nastala je iz razloga što se odustalo od određenih nabavki koje su već bile pokrenute da bi se namirila nedostajuća novčana sredstva za druge obveze koje su nastale a uslijed toga što se radilo u uvjetima privremenog financiranja. Pored navedenog, razlog ne pokretanja nabavki je i činjenica da je u drugoj polovini godine došlo do značajne fluktuacije cijena (posebno energenata), kao i učestale žalbe ponuđača koje određene postupke nabavke usporavaju na duže vremensko razdoblje. Naglašavamo da je ovaj iznos od **4.717.788,39 KM** potrebno umanjiti za iznos od **2.368.583,84 KM** koja se nisu mogla ugovarati jer budžet za 2021. godinu nije usvojen. Stoga je ukupni neugovoreni iznos **2.349.204,55 KM**.

U tijeku 2021.godine sklopljeno je ugovora u vrijednosti od **15.859.402,54 KM** ili **55,32%**, dok se u procesu ugovaranja nalaze postupci u vrijednosti od **3.941.776,59 KM** ili **13,75%** u odnosu na PN za 2021. godinu.

Nisu pokrenuti postupci za predmete nabavke u vrijednosti **111.909,10 KM** ili **0,33%** od planiranih nabavki. Razlog za ne pokretanje određenih referata je što budžet za 2021. godinu nije usvojen, kao i činjenica da je u drugoj polovici godine došlo do značajnih fluktuacija cijena (naročito energenata), pa nije bilo dovoljno vremena da se sprovedu postupci nabavki. Pored navedenog, za određene postupke nabavka nije završena jer su dobavljači odbili da potpišu ugovore, a određeni postupci su obustavljeni, većinom iz razloga povećanja cijena na tržištu.

Kako je plan nabavke rađen na temelju budžetskih zahtjeva, značajno je za napomenuti da je, uslijed privremenog financiranja, odobrena suma sredstava za logističke potrebe tijekom 2021. godine bila svega **18.000.000,00 KM**, odnosno **54,64%** od planiranih sredstava u planu nabavke. Potrebno je naglasiti da je za plan nabavke bilo potrebno osigurati **2.200.000,00 KM** za troškove špedicije za potrebe uvoza novih helikoptera za OS BiH koji su nabavljeni od OS SAD.

Pored navedenog, za višegodišnji projekat nabavke motornih vozila tijekom 2021. godine ugovoreno je ukupno **3.237.834,60 KM**.

Uzevši sve prethodno u obzir, ukupno je za logističke potrebe tijekom 2021. godine bilo raspoloživo **23.437.834,60 KM**. Obzirom da je ukupno pokrenuto **23.946.661,40 KM**, možemo zaključiti da je ukupna realizacija PN Ministarstva obrane BiH za 2021.godinu **97,87%** u odnosu na ukupnu vrijednost pokrenutih nabavki.

Proveden je postupak za 259 postupaka nabavke u 2021. godini, o čega 255 postupaka na teret tekućih izdataka i 4 postupaka kapitalnih izdataka.

R.B.	STRUKTURA PROVEDENIH POSTUPAKA	VRIJEDNOST/KM
1	Okvirni sporazum (2021)	7.787.548,97
2	Otvoreni postupak (2021)	6.760.810,97
3	Konkurenski postupak (2021)	253.076,93
4	Anex II dio b) i c) (2021) čl 8	2.200.158,99
5	Direktni postupak (2021)	468.119,98
6	Pregovarački postupak (2021)	826.948,01
7	Izuzće	56.880,00
8	Postupci provedeni u 2019 (Otvoreni postupak)	110.958,50
9	Postupci provedeni u 2018 (Otvoreni postupak)	2.039.895,00
10	Postupci provedeni u 2020 (Otvoreni postupak)	2.613.799,87
UKUPNA VRIJEDNOST PROVEDENIH POSTUPAKA:		23.118.197,17

Tabela 34: Struktura provedenih postupaka nabavke

10.5. Održavanje sredstava

Održavanje materijalno-tehničkih sredstava koja se nalaze na korištenju u MO i OS BiH je realizirano u skladu sa odobrenim budžetskim sredstvima na temelju privremenog financiranja i Planom nabavki MO BiH i OS BiH za 2021. godinu. Razlog nedovoljne realizacije utroška odobrenih budžetskih sredstava je umanjeno i restrukturiranje finansijskih sredstava za ugovaranje nabavke rezervnih dijelova i usluge održavanja TMS. Također, zbog nepotpunih i nedefiniranih tehničkih specifikacija za starije tipove motornih vozila došlo je do kašnjenja u pokretanju procedure ugovaranja usluga održavanja i nabavke rezervnih dijelova.

Procedure ugovaranja za određene grupe sredstava nisu završene do kraja ove godine zbog ulaganja žalbi ponuđača. Nije ugovoreno održavanje sljedećih sredstava:

- Nabavka rezervnih dijelova za metaldetektore u iznosu od 10.400 KM;
- Nabavka rezervnih dijelova za motorna vozila u ukupnom iznosu od 283.513 KM;
- Održavanje naoružanja i vojne opreme u iznosu od 106.000 KM;
- Usluga unajmljivanja i održavanje mrežnog print sistema u OS BiH u iznosu od 100.000 KM;
- Usluge održavanja oklopnih vozila u iznosu od 60.000 KM;
- Usluge održavanja DMS sistema 60.000 KM;
- Nabavka rezervnih dijelova za helikoptere UH-1H u iznosu od 190.000 KM;
- Održavanje stroja za deminiranje MH-05 u iznosu od 46.000 KM;
- Dio usluga održavanja motornih vozila i inženjerijskih strojeva za regiju Sarajevo, Banja Luka i Tuzla u iznosu od 367.000 KM;
- Usluge održavanja vozila i sredstava PZO u iznosu od 75.000 KM;
- Usluga čišćenja, baždarenja benzinskih pumpi i terminala u iznosu od 36.000 KM.

Poseban problem predstavlja veoma niska operativnost helikoptera, zbog starosti i isteklih vremenskih i radnih resursa većine helikoptera. Rješenje problema je nabavka novih helikoptera, a što je već djelimično realizirano isporukom 4 helikoptera putem ugovora o udruživanju finansijskih sredstava sa Vladom SAD.

Određene aktivnosti iz plana nabavke su ugovorene ali zbog nedostatka finacijskih sredstava njihova realizacija će biti prenešena u 2022. godinu, a to su:

- nabavka rezervnih dijelova za helikoptere UH-1H u iznosu 391.183 KM;
- nabavka rezervnih dijelova za helikoptere Gazela u iznosu od 167.625 KM.

Realizacija svih usluga održavanja TMS i nabavke rezervnih dijelova za potrebe MO i OS BiH u 2021. godini je vršena na temelju 105 različitih ugovora. Većina ugovora je zaključena na temelju važećih okvirnih sporazuma ili su prenešeni iz predhodne godine.

Zbog zastarjelosti motornih vozila poseban problem predstavlja ugovaranje usluga održavanja sa vanjskim dobavljačima. Primjera radi godina proizvodnja m/v DAF (koji su najmnogobrojniji) kreće se od 1979. do 1988. godine, što znači da je njihova starost od 33 do 42 godine. Mnogi r/d za navedena vozila se više ne proizvode ili ih je veoma teško osigurati. Slična situacija je i sa ostalim programima teretnih motornih vozila. Također, zbog različitih vrsta motornih vozila, tipova, modela, godina proizvodnje i lokacija upotreba neophodno je ugovoriti usluge održavanja sa velikim brojem servisnih radionica, a što je veoma teško ili nemoguće uskladiti sa odredbama Zakona o javnim nabavkama.

Nabavkom novih vozila kroz višegodišnji projekt je poboljšao stupanj operativnosti motornih vozila, a time i sposobnost OS BiH za izvršenje planiranih zadaća.

Ukupna finacijska sredstva predviđena Planom nabavki za 2021. godinu za usluge održavanja motornih vozila su iznosila 913.976,90 KM. Prema odluci o privremenom finaciranju ukupna raspoloživa finacijska sredstva na godišnjoj razini su umanjena na iznos 407.500 KM, a nakon posljednjeg restrukturiranja su smanjena na 250.000 KM što je 27% od planiranih finacijskih sredstava. Nasuprot tome značajno su povećana finacijska sredstva za vanplanske „žurne“ nabavke rezervnih dijelova za održavanje m/v u kapacitetima OS BiH u iznosu od 270.000 KM, dok je po temelju realizacije sklopljenih ugovora za nabavku rezervnih dijelova utrošeno 99.083 KM. Ovakav trend nabavke rezervnih dijelova se mora izmjeniti u korist nabavke putem ugovora. Održavanje motornih vozila i opreme u radioničkim kapacitetima OS BiH izvodi se u malom kapacitetu, jer nedostaju rezervni dijelovi, oprema i alat. Izvršena je isporuka r/d u iznosu od 99.083 KM.

U prošloj godini nije sklopljen ugovor za održavanje naoružanja i vojne opreme, iako je bilo odbreno 241.000 KM. Firme koje su kvalificirane za ove poslove nemaju regulirane poreze i doprinose, pa u skladu sa ZJN nisu u mogućnosti dostaviti valjane ponude.

Realizirane usluge održavanja tijekom zadnje dvije godine prikazane su u tabeli koja slijedi:

R/b	TEKUĆE ODRŽAVANJE AKTIVNOST	Vrijednost ugovorenih usluga održavanja TMS u KM	
		2020. godina	2021. godina
1.	Održavanje borbenih vozila: - Tenkovi i transporteri - Naoružanje i vojna oprema	0,00	6.981,39
		<u>0,00</u>	<u>20.068,00</u>
		0,00	27.049,39
2.	Održavanje i delaboracija streljiva	0,00	2.172,25
3.	Održavanje neborbenih vozila:		
	- Tehnički pregled vozila	106.000,00	74.034,69
	- Putnička, kombi i terenska vozila	418.431,00	251.494,10
	- Teretna, specijalna, priključna vozila, autobusi i inž. i deminerski strojevi	689.094,00	267.057,28
	- Usluge servisiranja novih vozila pod garancijom	41.183,00	41.133,17
	- Nabavka rezervnih dijelova za motorna vozila	<u>0,00</u>	<u>148.274,06</u>
	UKUPNO:	1.254.711,00	781.993,30

4.	Održavanje zrakoplovstva:		
	- Izdaci za brzu poštu (analiza uzoraka ulja za helikoptere)	11.000,00	13.000,00
	- Tekuće održavanje letjelica	195.000,00	6.341,60
	- Remont rezervnih dijelova i sklopova za helikoptere		
	- Nabavka rezervnih dijelova za helikoptere	549.900,00	998.107,46
	- Remont helikoptera Mi-8	567.000,00	558.809,55
	- Kalibracija alata i ispitno-mjerne opreme	0,00	0,00
	UKUPNO:	<u>23.998,00</u>	<u>25.000,00</u>
		1.346.898,00	1.601.258,61
5.	Održavanje ostalih sredstava:		
	- Intendantska TMS	23.019,00	94.513,17
	- Telekomunikacijska TMS	112.000,00	66.026,09
	- Informatička i uredska oprema	126.359,00	110.689,14
	- Elektroenergetski uređaji i radionička oprema	93.000,00	97.010,33
	- Kalibracija alata, baždarenje vaga, čišćenje rezervoara i druge usluge održavanja.	<u>53.000,00</u>	<u>32.454,69</u>
	UKUPNO:	<u>407.378,00</u>	<u>400.693,42</u>
UKUPNO:		<u>2.997.987,00</u>	<u>2.813.166,93</u>

Tabela 35: Pregled utroška budžetskih sredstava za usluge održavanja

Ukupna vrijednost ugovorenih usluga tekućeg održavanja motornih vozila, naoružanja i vojne i druge opreme te nabavke rezervnih dijelova (uključujući prenesene ugovore iz 2020. godine) iznosi 2.813.166,97 KM, što je manje za oko 180.000 KM u odnosu na 2020. godinu. Razlog je što u 2021. godini nije završen postupak ugovaranja nekih aktivnosti koje su gore navedene. Vrijednost izdatih narudžbenica iznosi samo 1.379.366 KM, jer zbog privremenog financiranja i nedostatka finacijskih sredstava za određene ugovore nisu ni izdate narudžbenice, a neke izdate narudžbenice su stornirane zbog potrebe plaćanja špediterskih usluga za helikoptere.

U poređenju sa predhodnom godinom došlo do povećanja operativnosti motornih vozila jer je izvršena nabavka određenog broja novih vozila. Posebno treba istaknuti nizak postotak operativnosti letjelica i oklopnih borbenih sredstava.

Vremenski i eksploatacijski resursi većine TMS koja se nalaze na korištenju u MO i OS BiH su istekli, te je potrebno žurno izvršiti završavanje sa novim sredstvima. Ovaj problem je posebice izražen kod helikoptera i motornih vozila.

10.6. Građevinarstvo i infrastruktura

10.6.1. Nastavak modernizacije skladišta NVO prema važećim NATO standardima

Projekat se razvija kroz program javnih investicija Bosne i Hercegovine, dok se sredstva u budžetu MO BiH ne planiraju, iako je temeljna zadaća OS podizanje standarda na uređenju skladišta.

Kroz OSCE-ov projekat „SAFE UP“ se podiže sigurnost skladišta kroz podizanje standarda tehničke i PPZ zaštite na 5 lokacija i to Krupa, Kula, TBT, Rabić i TROM Doboj.

- Osigurana PP oprema za 5 lokacija;
- Urađena nova hidrantska mreže na lokaciji TROM Doboj;
- Opremanje objekat straže i zapovjedništva na lokaciji Krupa.

Kroz UNDP-ov projekat „EXPLODE“, kroz donaciju Kraljevine Saudijske Arabije, se poboljšava infrastruktura objekata na 2 lokacije za skladištenje MES-a i to Krupa i Kula;

- Krupa – Rekonstrukcija dva skladišna objekta i sanacija objekta zapovjedništva i straže, kao i putnih komunikacija. U tijeku je primopredaja radova;
- Kula- Planska aktivnost na uređenju putnih komunikacija objekata i grijanja na lokaciji po projektima 2020-2021 sa realizacijom u 2022.godini.

Izvršena je sanacija i rekonstrukcija objekta broj 9 u vojarni Travnik, te je izvršena primopredaja.

10.6.2 Tekuće i investicijsko održavanje objekata infrastrukture

Tabela koja slijedi sadrži uporedni prikaz utrošenih novčanih sredstava za tekuće i investicijsko održavanje objekata infrastrukture u zadnje tri godine:

	2019.		2020.		2021.	
	Planirano	Realizirano	Planirano	Realizirano	Planirano	Realizirano
Električna energija	3.168.283	3.610.345	2.988.000	3.500.000	2.988.000	3.600.000
Isporuka toplotne energije	492.000	542.755	440.000	520.000	440.000	486.000
Zemni plin	100.000	69.150	100.000	74.000	98.682	70.000
Voda i kanalizacija	99.000	947.641	725.000	845.000	645.000	717.000
Održavanje zelenih površina	12.000	1.800	0	0	25.000	0
Usluge odvoza smeća	143.000	191.017	129.642	190.000	93.000	190.000
Unajmljivanje imovine	98.560	3.000	9.600	3.800	10.330	8.330
Ukupno komunalne usluge	4.742.848	5.365.708	4.392.242	5.133.800	4.168.002	5.071.330
Usluge GZR	617.000	607.216	678.001	290.000	589.777	349.000
Usluge održavanja opreme	675.254	564.732	728.511	498.000	709.020	308.000
Usluge projektiranja i ispitivanja	40.000	0	41.700	5.148	41.500	0
Kapitalni	149.834	149.834	207.000	0	301.000	0
Ukupno građevina	1.482.088	1.321.782	1.648.212	793.148	1.641.297	657.000
Ukupno infrastruktura	6.459.936	6.734.782	5.840.454	5.926.948	5.809.299	5.728.330

Tabela 36: Pregled utrošenih novčanih sredstava za tekuće i investicijsko održavanje

Evidentno je da su planirana sredstava za održavanje objekata i infrastrukture nedovoljna, a da su realne potrebe daleko veće. I pored svih napora, svake godine je sve veće i veće propadanje objekata i infrastrukture.

10.7. Promet i transport

U 2021. godini nadležne postrojbe su dale transportnu potporu aktivnostima postrojbi OS BiH po ukupno 3.160 (u 2019. godini bilo 4491, a u 2020.g. 3.458) transportnih zahtjeva, od čega 2.424 planskih (77 %) i 736 izvanrednih zahtjeva (23 %). Od ukupnog broja zahtjeva, otkazano ili odbijeno je 204 zahtjeva (6 %). Prevezeno je ukupno 59.137 osoba. Navedena transportna potpora posebice se odnosi na aktivnosti:

- transportna potpora kontrolnim bojovim ciljanjima, SIMEX/FTX/LIVEX vježbama; potpora realizaciji vježbe „Bilateralna vježba 20“ sa OS USA;
- transportna potpora KTP, 100% inspekcija i manipulativnih radova sa MS klase V, transport MS klase V prema odobrenim zahtjevima za postrojbe OS BiH koje su izvodile obuku, transport MS klase V prema odobrenim planovima i najavama, sekundarnih sirovina, teških i specijalnih tereta;
- transportna potpora prijevoza stranog vojnog personala za vrijeme sudjelovanja u vježbama i obukama na području BiH,
- transportna potpora obilježavanju Dana OS BiH i pješačkih pukova OS BiH i prijevoz počasnih postrojbi,

- Transportna potpora značajnijim aktivnostima, pokloničkih putovanja i hodočašća, božićnih prijemna, drugih vjerskih aktivnosti i sl.

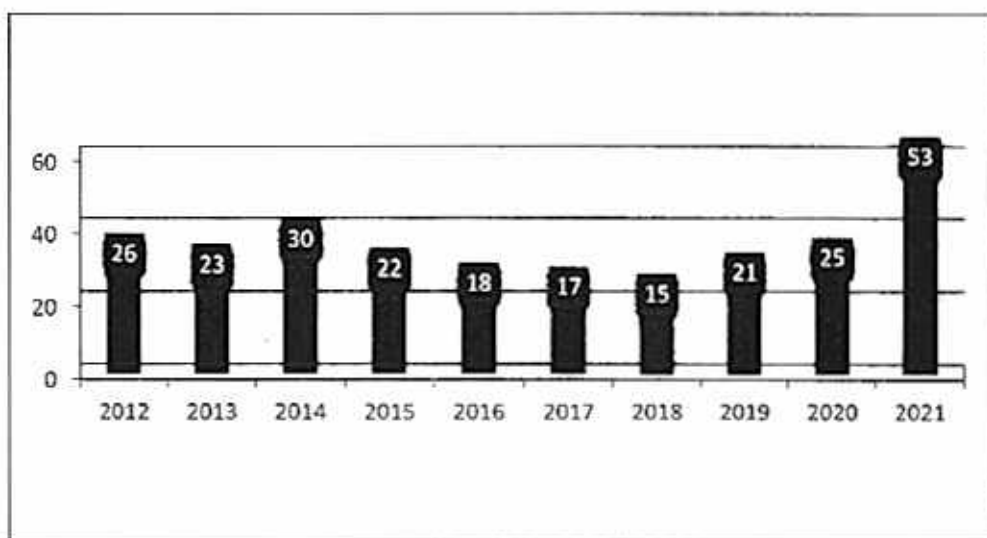
Redovito je vršena koordinacija sa predstavnicima Autoceste FBiH, MUP-a Federacije BiH i MUP-a Republike Srpske po pitanju kretanja motornih vozila i prijevoza opasnih materija (SiMES), po dostavljenim najavama.

Ukupno je transportirano 516,4 tona tereta, a od toga MS Klase V 186,6 tona, sekundarnih sirovina dobijenih u procesu delaboracije 329,8 tona.

Zaprimljeno – obrađeno i odobreno 6.265 zahtjeva za kretanje NVO, ciljanje/uništenje u OS BiH, od čega 5.211 prijava za odobrenje obuke i kretanje i 1.054 odobrenja za ciljanje i uništenje; bilo je 2.248 zahtjeva za trajna izmještanja i 308 NOTAM zahtjeva upućenih „BHANSA“.

PREGLED PROMETNIH NESREĆA U PROMETNSKOM PRAVOBIHU 2012 – 2021. GODINE									
2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
26	23	30	22	18	17	15	21	25	53

Tabela 37: Uporedni pregled prometnih nesreća

Dijagram 6: Uporedni prikaz prometnih nesreća

Svi prekršaji u 2021. godini (ukupno 53), počinjeni od strane vozača vojnih motornih vozila, se odnose na članak 44. (prekoračenje brzine u odnosu na propisanu brzinu kretanja), a vozači su sankcionirani po važećim zakonskim propisima (ZOSP-a). Može se zaključiti da su vozači u odnosu na proteklo razdoblje, a nakon izvršene nabavke novih vozila u OS BiH, pokazali niži stupanj poštivanja prometnih pravila.

REGISTRACIJA I ODRŽAVANJE m/v	
Ukupno registriranih m/v u bazi OS BiH	2363
Produženje važenja registracije	718
Preregistracija na nove reg.tablice	77
Izvršeno izdavanje SbD i registarskih tablica	77
Redovita zamjena dozvole- Rzd	132

Izvršene promjene na vozilu-VzD, PK i OP	32
Izdavanje probnih tablica	255
Otvoreno dosijea prometne nesreće	30
Obrađeno dosijea prometne nesreće	35
Osiguranje od AO	213
Kasko osiguranje	3
Registracija m/v u MUP-u	0
Registracija borbenih vozila	0
Odjava iz evidencije	20
Obrada dosijea po članku 9.	0

Tabela 38: Pregled registriranih i osiguranih m/v

Također vršena je i obuka pripadnika OS BiH u organizaciji SKK za tečejeve LOGREP, LOGFAS u više vremenskih termina, kao i obuka vozača, vozača ADR i ADR savjetnika u organizaciji Zapovjedništva za obuku u Travniku.

Operativnost voznog parka

Na temelju pregleda operativnosti opreme OS BiH koji se dostavlja kvartalno možemo zaključiti da nije na zavidnoj razini tako da operativnost za trenutačnu popunu od 68,85% generalno je u prosjeku 45,12%. Prosječna starost svih registriranih m/v je 30,447 godina, odnosno:

- Do 7 godina starosti je 324 m/v;
- Od 8 do 15 godine su 42 m/v;
- Od 16 do 25 godina starosti su 420 m/v;
- Od 26 do 35 godina 489 m/v;
- Preko 35 godina starosti ima 1.088 m/v.

Opremanje MO i OS BiH motornim vozilima se realizire preraspodjelom motornih vozila MO BiH i OS BiH. OS realiziraju popunu po formaciji, dok Odjel za opće i zajedničke poslove MO BiH na temelju postojećeg Pravilnika od 22 raspolaže sa 16 motornih vozila, s tim što će u narednom razdoblju biti izvršena prodaja vozila koja su nerentabilna za daljnje održavanje, odnosno u upotrebi su više od 15 godina ili su prešla preko 350000 kilometara.

10.8. Sanitetsko veterinarska zaštita

Težište rada u 2021.godini u oblasti sanitetsko veterinarske zaštite bilo je na realizaciji aktivnosti iz Plana nabavke za 2021.godinu, a koje su u potpunosti realizirane, kako po sklapanju svih ugovora tako i u financijskom smislu utroška budžetskih sredstava, te se ogleda kroz sljedeće aktivnosti:

- Zaključeni su ugovori za zdravstvene preglede profesionalnih vojnih osoba: deminera, pilota i letačkog osoblja, vozača, osoba koja se upućuju u misije ili na školovanje u inozemstvo u 2021.godini, kao i sistematski pregledi za prijem DVO u OS BiH i to sa sljedećim javnim zdravstvenim ustanovama:
  - a) Ugovori o vršenju zdravstvenih pregleda za DVO:
    - JU Zavod za medicinu rada Kantona Sarajevo,
    - JU Zavod za medicinu rada i sportsku medicinu Zenica,
    - JZU Dom zdravlja «Dr Mustafa Šehović» Tuzla,
    - Dom zdravlja Mostar.

Problem, vezano za ugovaranje zdravstvenih pregleda na LOT-u 5, Banja Luka, je žalba Zavoda za medicinu rada i sporta Banja Luka koje je upućena prema Uredu za žalbe i još se čeka odgovor.

Sredstva planirana budžetom za 2021.godinu a vezano za zdravstvene preglede, nisu utrošena iz razloga što nije bilo pregleda za misiju, pregleda po povratku iz misije i cijepljenje za iste, te je

dat prijedlog za rebalans budžeta od 200.000,00 KM. Svi prethodno navedeni ugovori su potpisani na 2 godine.

b) Ugovori za vršenje redovitih i izvanrednih laboratorijskih analiza:

- JZU Institut za javno zdravstvo Banja Luka,
- Zavod za javno zdravstvo Tuzlanskog kantona,
- JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo (za Sarajevo i Zenicu),
- Zavod za javno zdravstvo Mostar,
- Veterinarski fakultet Sarajevo.

- Pojava korona virusa, SARS-CoV 2, koja je izazvala pandemiju, COVID 19, otežala je funkcioniranje i rad Odsjeka za sanitetsko veterinarsku zaštitu. Odsjek postaje nositelj u provođenju higijensko epidemioloških mjera u zgradi Ministarstva obrane i davanju smjernica sanitetskoj službi OS BiH, za sprovođenje higijensko epidemioloških mjera u postrojbama.

U 2021. godini, obzirom na nastavak pandemije COVID 19, nastavljene su aktivnosti u svezi s pandemijom u MO i OS BiH svakodnevno, sa težištem na sprovođenju propisanih mjera za sprečavanje širenja zaraze.

Obavezna dezinfekcija svih prostorija vrši se jednom mjesečno a po potrebi i više puta, svakodnevno se vrši praćenje ulaska zaposlenih i mjerenje temperature kao i nošenje zaštitnih maski u prostorijama. U sprovođenju propisanih mjera angažirani su timovi sanitetsko veterinarske službe OS BiH uz koordinaciju Odsjeka za sanitetsko veterinarsku zaštitu.

- Odsjek je izradio „Plan realizacije mjera i aktivnosti na umanjeњу posljedica oboljelih pripadnika MO i OS BiH od zaraze COVID 19“, koji je dostavljen svim postrojbama a posebice sanitetskom osoblju zbog daljnjeg praćenja stanja pripadnika koji su preboljeli virus ali imaju određene tegobe. Plan je urađen u svrhu pomoći pripadnicima OS BiH kao i jačanju obrambenih snaga OS BiH.
- Prema razvoju epidemiološke situacije, Odlukama Vijeća ministara kao i preporukama kriznih stožera entiteta teče dalja organizacija sanitetske službe i praćenje novonastale situacije pandemije COVID 19.
- Stanje u svezi sa oboljelim od COVID 19 u MO i OS BiH na kraju 2021. godine:
Oboljelih: 1632
Umrlih : 14
- U OS BiH uspostavljene su četiri ambulante (Banja Luka, Tuzla, Sarajevo i Čapljina) što će u mnogome olakšati rad posebice u vremenu pandemije COVID 19.
- Suradnja sa civilnim zdravstvenim ustanovama se ostvaruje u smislu stalnog kontakta, po više pitanja (realizacije ugovora, sanitetsko i veterinarsko osiguranje posebice zbog COVIDA 19).
- Organiziranje dobrovoljnog davalatstva krvi u postrojbama OS na području Bosne i Hercegovine, na temelju potpisanog sporazuma sa Zavodima za transfuziju, Republike Srpske i Federacije BiH.

10.9. Razvoj sistema standardizacije, kodifikacije i kontrole kvaliteta

Usvajanjem već urađenih i razvojem novih normativno-pravnih akata se uređuje sistem standardizacije, kodifikacije i kontrole kvaliteta, i time se stvaraju pretpostavke za daljnji razvoj istog. Kroz implementaciju dijela odredbi partnerskog cilja PG 5300 „Upravljanje lancem opskrbe“ realiziraju se pripremne radnje za aplikaciju na Razinu 2 NATO kodifikacijskog sistema.

U domeni nomenklature, standardizacije i kontrole kvaliteta pripremljeni su sljedeći sistemski dokumenti:

- Pravilnik o standardizaciji u MO i OS BiH (faza Načrta);
- Instrukcija o postupanju sa uzorcima dobivenih putem nabavki u MO i OS BiH (usvojena i objavljena);

- Sistemski dokumenti za projekat LOGIS – Odluka o projektnoj organizaciji i Koncept projekta LOGIS (odobreni), Metodologija za prosudbu rizika projekta LOGIS (ažuriranje u skladu sa novom metodologijom);
- Politika kontrole kvaliteta (faza lektoriranja);
- Ažuriranje Odluke o određivanju taktičkih i tehničkih nositelja materijalnih sredstava u MO i OS BiH;
- Politika logistike (faza lektoriranja);
- Ažuriranje Pravilnika o planiranju, organiziranju i izvršenju logističkih potreba u MO i OS BiH

Takoder u protekloj godini ostvarena je značajna suradnja sa NSO (NATO ured za standardizaciju), NSPA (NATO agencija za potporu i nabavku), kao i sa zemljama članicama NATO i PpP u oblasti standardizacije, kodifikacije i kontrole kvaliteta.

11. Financije i budžet

U ovoj funkcionalnoj oblasti aktivnosti su se odvijale kroz pripremu smjernica, planova i programa, koji se odnose na financiranje ukupnog sistema obrane kroz sistem programiranja, budžetiranje i izvršenja budžeta, a težište je bilo usmjereno na programiranje i budžetiranje, materijalno finansijsko poslovanje i obračun plaća i naknada.

11.1. Izrada srednjoročne projekcije budžeta za razdoblje 2022 - 2024. godina

Ova aktivnost realizirana je blagovremeno u skladu sa dinamikom utvrđenom Zakonom o financiranju institucija BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13) i instrukcijama Ministarstva financija i trezora BiH. Srednjoročna projekcija rashoda plod je visokog stupnja koordinacije, kako sa Ministarstvom financija i trezora BiH, tako i sa svim subjektima uključenim u ovaj proces, u okviru obrambenog sistema.

RB	VRSTA RASHODA	PROJEKCIJA RASHODA		
		2022.	2023.	2024.
1.	Bruto plaće	200.112.000	201.718.000	200.432.000
2.	Naknade troškova zaposlenih	63.913.000	64.982.000	65.538.000
3.	Izdaci za materijal i usluge	91.530.000	88.896.000	87.210.000
4.	Tekući grantovi	0	0	0
5.	Kapitalni grantovi	205.000	468.000	707.000
6.	Kapitalni izdaci	426.640.000	454.705.000	215.748.000
UKUPNO:		782.400.000	810.769.000	569.635.000

Tabela 39: Struktura srednjoročne projekcije rashoda

Projekcije i trendovi u okviru DOB-a ne predviđaju značajnije povećanje budžeta obrane. Uz nepovoljnu strukturu, budžet obrane dodatno opterećuju i druga izdvajanja, kao što su troškovi održavanja i troškovi lokacija. Imajući u vidu navedeno, za realizaciju razvojnih projekata, opremanje i modernizaciju neophodno je osigurati dodatna finansijska sredstva, uključujući poduzimanje aktivnosti na omogućavanju korištenja neutrošenih finansijskih sredstva iz godišnjeg budžeta obrane za ove potrebe. U uvjetima ograničenih resursa sa kojima raspolažu institucije obrane, proces obrambenog planiranja treba biti usmjeren na ključne prioritete kako bi se ostvarili državni ciljevi u oblasti obrane.

Uz visok stupanj koordinacije sa Ministarstvom financija i trezora BiH i subjektima, unutar obrambenog sistema, uključenim u ovaj proces, izrada prijedloga zahtjeva za dodjelu sredstava iz budžeta za 2022. godinu tekla je u skladu sa dinamikom utvrđenom Zakonom o financiranju institucija BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13) i instrukcijama Ministarstva financija i trezora BiH. U zahtjevu za dodjelu sredstava iz budžeta za 2022. godinu iskazan je iznos od 298.426.000 KM.

11.2. Izvršenje budžeta za 2021. godinu

Struktura izvršenja budžeta za 2021. godinu prikazana je u tabeli koja slijedi:

Redni broj	Naziv pozicije	Budžet 2021. godine		Izvršenje	
		Budžet	Izvršenje	Izvršenje	Postotak izvršenja
	Pokazatelj	285.536.000,00	285.536.000,00	284.984.698	99,83
1.	Bruto plaće i naknade	198.540.000	197.121.000,00	198.473.629	99,97
2.	Naknade troškova uposlenih	63.200.000	57.647.000,00	63.198.077	100,00
3.	Putni troškovi	2.450.000	1.614.000,00	2.379.760	97,13
4.	Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	430.000	649.000,00	413.877	96,25
5.	Izdaci za energiju i komunalne usluge	6.752.000	5.787.000,00	6.546.348	96,95
6.	Nabavka materijala	4.196.000	8.755.000,00	4.132.837	98,49
7.	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	2.846.000	4.120.000,00	2.820.582	99,11
8.	Troškovi zakupa	29.000	92.000,00	28.856	99,50
9.	Izdaci za tekuće održavanje	2.530.000	5.904.000,00	2.472.058	97,71
10.	Izdaci osiguranja i bankarske usluge	552.000	671.000,00	533.752	96,69
11.	Ugovorene i druge posebne usluge	4.009.000	3.174.000,00	3.984.698	99,39
	UKUPNO	285.536.000,00	285.536.000,00	284.984.698	99,83

Tabela 40: Pregled izvršenja budžeta zaključno sa 08.02.2022. godine

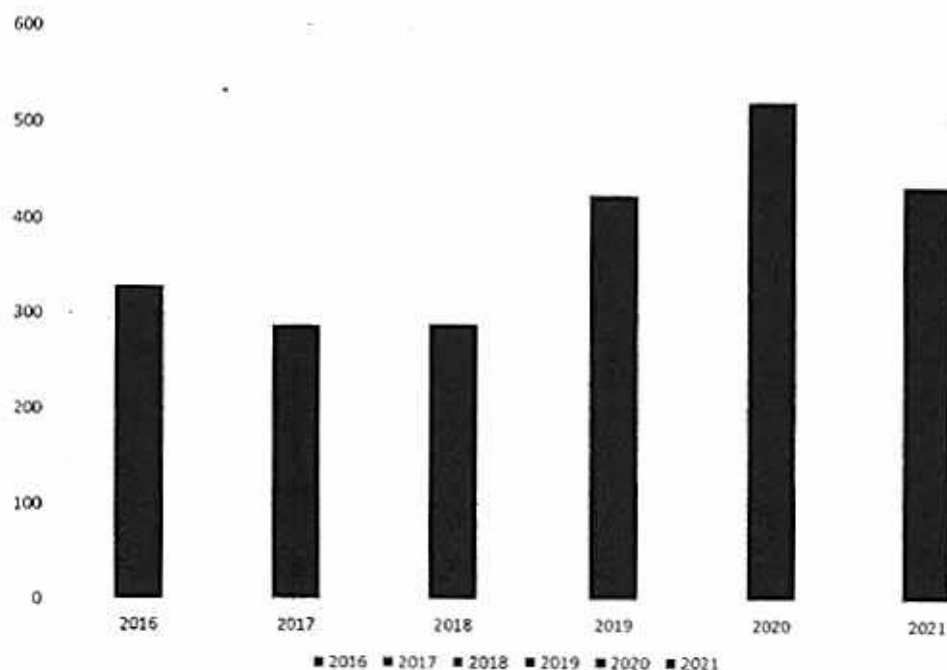
12. Izgradnja integriteta, smanjenja rizika i borbe protiv korupcije u MO i OS BiH

Generalni Inspektorat MO BiH (u daljem tekstu GI MO BiH) je težišno bio angažiran na sprovođenju temeljnih funkcija inspektora - pružanju pomoći i vršenje istraga iz nadležnosti GI MO BiH i inspektora OS BiH, obuci pripadnika OS BiH i MO BiH iz oblasti etike i profesionalizma, prava, obveza i standarda ponašanja osoba u obrambenom sektoru i uloge inspektora u MO BiH i OS BiH, posjetama zapovjedništvima i postrojbama OS BiH u cilju pružanja pomoći pojedincima i subjektima zapovjedanja, te identifikaciji sistemskih propusta i davanju preporuka za njihovu eliminaciju.

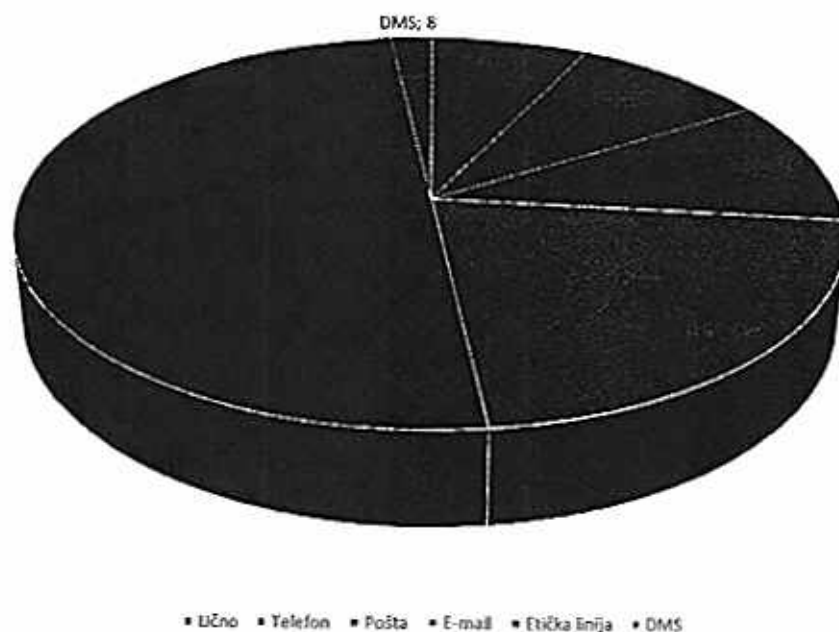
GI MO BiH dao je značajan doprinos na smanjenju rizika od pojave korupcije u obrambenom sektoru kroz jačanje integriteta, povećanje transparentnosti i odgovornosti pripadnika MO i OS BiH. Aktivnosti u ovoj oblasti usmjerene su nizom planskih aktivnosti GI MO BiH sadržanim u

Programu reformi BiH, Planom integriteta i borbe protiv korupcije MO BiH za razdoblje 2020-2024, PC G024. Principi, koncept i aktivnosti jačanja integriteta, čiji je nositelj GI MO BiH, povezani su i inkorporirani u niz drugih projekata i funkcionalnih oblasti kao što su WPS (žene, mir i sigurnost), implementacija RVS UN 1325, SALW, cyber sigurnost, u kojima je GI MO BiH dao značajan doprinos.

U toku 2021. godine, putem različitih komunikacijskih kanala, zaprimljeno je 434 zahtjeva za djelovanje inspektora, što predstavlja smanjenje od 86 zahtjeva u odnosu na prethodnu godinu.

Dijagram 7: Uporedni prikaz broja zahtjeva za djelovanje inspektora

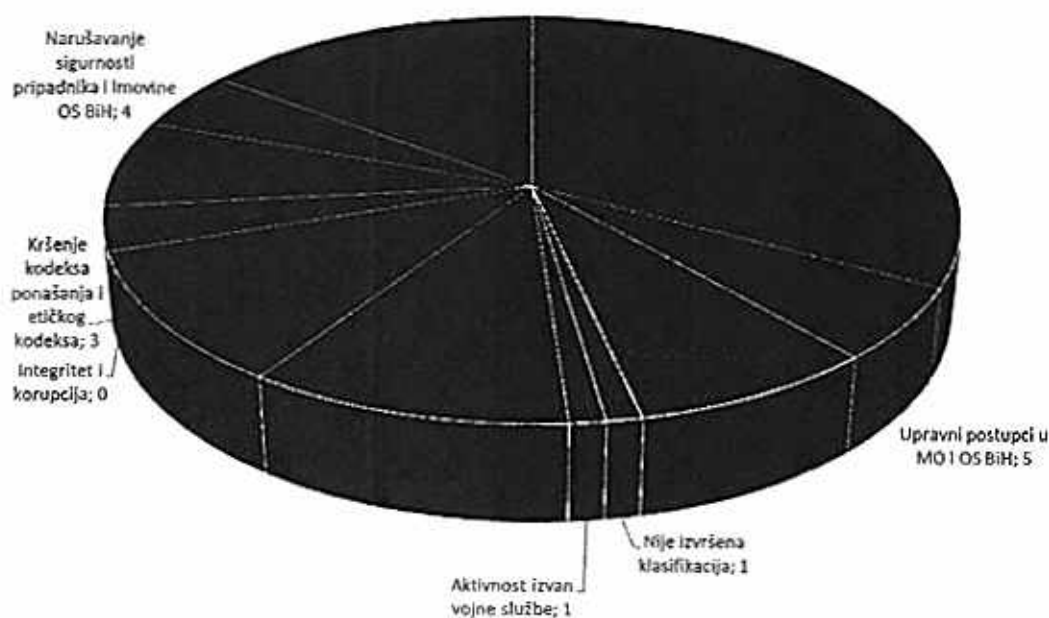

Dijagram 8: Komunikacijski kanali prijema zahtjeva za djelovanje inspektora

Značajno je navesti da je zadržan trend rasta udijela anonimnih zahtjeva u odnosu na prethodne godine.

Na dan 31.12.2021. godine, 75% zahtjeva je u fazi zaključivanja, dok su ostali u nekoj od 6 faza/koraka rješavanja.

U procesu provjera i utvrđivanja činjenica po zahtjevima, zaključno sa 31.12.2021. godine, inspektori su sistematizirali zastupljenost nepravilnosti i kršenja standarda po oblastima što je prikazano na sljedećem dijagramu:

Dijagram 9: Oblasti u kojima su konstatirane nepravilnosti ili kršenje standarda

Jedan od ključnih ciljeva GI MO BiH i inspektora OS BiH je preventivno djelovanje na smanjenju rizika i pojavnih oblika kršenja etičkih i profesionalnih standarda i drugih oblika neprofesionalnog i protivpravnog ponašanja u obrambenom sektoru, koji se ostvaruje kroz obuku čiji su nositelji upravo inspektori. U tijeku 2021. godine, temama iz oblasti etike, profesionalizma, izgradnje integriteta i borbe protiv korupcije, na različitim događajima prisustvalo je 4.573 osoba, na 27 lokacija.

Nadzor implementacije Politike izgradnje integriteta, smanjenja rizika i borbe protiv korupcije vrši Ekspertna grupa za implementaciju politike izgradnje integriteta, smanjenja rizika i borbe protiv korupcije i Odbor za izgradnju integriteta i borbu protiv korupcije, tijela uspostavljenih ovim dokumentom, na svojim redovitim sastancima.

Kako bi uspostavili koordinaciju i sinergiju svih subjekata u MO BiH i OS BiH, ali i naših eksternih partnera, u aktivnostima izgradnje integriteta i borbe protiv korupcije, donešen je Plan integriteta i borbe protiv korupcije MO BiH za razdoblje od 2020-2024 godine. O obimu zadaća najbolje ilustrira podatak da u okviru ovog Plana, Akcioni plan za prevenciju korupcije i borbi protiv korupcije za razdoblje 2020-2024 sadrži 162 aktivnosti, unutar 5 strateških ciljeva i 42 strateška programa, sa konkretnim nositeljima i pokazateljima implementacije. 14. Ocjenu implementacije ovog Plana, na radionici održanoj u razdoblju od 7. do 11.06.2021. godine u Konjicu, izvršila je Ekspertna grupa za implementaciju Politike izgradnje integriteta, smanjenja rizika i borbe protiv korupcije u MO i OS BiH, kojom predsjedava generalni inspektor brigadni general Mirsad Ahmić.

Ekspertna grupa je tom prilikom pripremila Godišnje izvješće o realizaciji Plana integriteta i borbe protiv korupcije MO BiH za razdoblje 2020 – 2024. godina, u kome je utvrđeno da je iz Akcijskog plana:

- Realizirano ..... 33 aktivnosti (20,37%),
- U kontinuitetu se realizira..... 111 aktivnosti (68,52%),
- U tijeku je realizacija ..... 15 aktivnosti (9,56%),
- Nisu realizirane ..... 2 aktivnosti (1,23%) i
- Neprimjenjiva je ..... 1 aktivnost (0,62%).

U realizaciji ovih aktivnosti nastavljena je suradnja sa domaćim i međunarodnim institucijama i organizacijama koje se bave pitanjima izgradnje integriteta, smanjenja rizika i borbom protiv korupcije (Zajednička komisija za obranu i sigurnost Parlamentarne skupštine BiH, Parlamentarni vojni povjerenik, agencije za provođenje zakona, APIK, CIDS, OSCE, NATO...).

O uspjesima i dobrim praksama u MO i OS BiH u borbi protiv korupcije najbolje ilustrira podatak da je, prema poslednjoj evaluaciji Transparency International-a, objavljenoj 09.12.2020. godine, na <https://ti-defence.org>, BiH ostvarila značajan napredak te da je svrstana u grupu C – umjeren rizik od korupcije u sektoru obrane čime smo svrstani u sami vrh po performansama o oblasti smanjenja rizika od korupcije u sektoru obrane.

Uspjeh je prepoznat i od strane APIK-a koji u svom Pismu zahvale od 13.12.2021. godine konstatira da „Operativnost, ozbiljnost i profesionalnost Ministarstva obrane Bosne i Hercegovine najbolji su primjer kako i druge institucije trebaju djelovati“.

13. Administrativni i pravni poslovi

Težište aktivnosti u ovoj oblasti, tijekom 2021. godine, bilo je usmjereno na:

- Pripremu izjašnjenja u radno pravnim, upravno-pravnim i drugim sporovima;
- Opće i zajedničke poslove podrške institucijama obrane;
- Sudjelovanje u realizaciji protokolarnih aktivnosti,
- Implementaciju Sistema elektronske potpore poslovnim procesima u MO BiH – modul e pisarnica.

Podaci o ukupnom broju predmeta, uzetih u rad, koji se odnose na sporove u kojima je tuženo MO BiH, u tijeku 2021. godine, sadržan je u tabeli koja slijedi:

REDNI BROJ	VRSTA SPOROVA	BROJ
1.	Radno-pravni sporovi:	123
2.	Prometne nesreće:	13
3.	Dostavljanje dokumentacije po predmetima koje vode pravosudna tijela u BiH u vezi ratnih zločina	165
UKUPNO		301

Tabela 41: Pregled sudskih sporova

14. Odnosi s javnošću

Ministarstvo obrane je, tijekom 2021. godine, nastavilo sprovoditi aktivnosti medijske prezentacije MO i OS BiH. Aktivnosti su prikazane na tabelarnim pregledima koji slijede:

REDNI BROJ	AKTIVNOSTI	UKUPNO
1.	Pres konferencije	1
2.	Pozivi medijima	35
3.	Saopćenja	223
4.	TV emisije „Naša snaga“	26
5.	Objavljeni video zapisi i druge vijesti	59
6.	Zaprimljeni građanski zahtjevi	28

7.	Zaprimljeni medijski zahtjevi	129
8.	Odgovori na medijske zahtjeve	120

Tabela 42: Pregled aktivnosti odnosa s medijima

RB	AKTIVNOST	2021
1.	Web stranica MO i OS BiH	- 5 100 lektoriranje i objavljivanje jedinstvenih objava na sva tri službena jezika, - 38 941 pratitelj na facebook stranici, - 450 290 posjeta web stranici MO BiH, - više od 900 objava na facebook stranici - preko 4 484 foto zapisa sa preko 216 događaja u MO i OS BiH.

Tabela 43: Pregled aktivnosti objavljivanja i internet komunikacije

U okviru obilježavanja Dana OS BiH, u pet najtiražnijih dnevnih novina, objavljeno je 11 afirmativnih članaka o MO i OS BiH, sa 81 objavom na internet portalima. Tijekom 2021. godine, emitirano je 31 TV prilog i 15 intervjua, koje je prenijelo više desetaka medija u BiH. Na javnim servisima u BiH (BHT i FTV) i BN TV, emitiran je dva puta TV spot povodom Dana OSBiH, te objavljena je čestitka u 3 štampana medija. Realiziran je prijenos uživo središnje vojne svečanosti dana 01.12. 2021. godine od strane BHT1, kao i od strane TV N1, (oko 80000 posjetitelja je gledalo ceremoniju na društvenim medijima). Pres konferenciju uživo je prenosio N1 dana 28.11.2021. godine, što je također doprinijelo velikom stupnju gledanosti.

15. Vjerske potrebe

Unatoč brojnim ograničenjima koja su nastala širenjem virusa COVID-19, svi pripadnici MO i OS BiH su podržani i ravnopravno tretirani u svojim vjerskim opredjeljenjima. U namjeri da se zaštititi zdravlje i životi naših pripadnika, sve aktivnosti nisu realizirane. Ipak, to nije bitno uticalo na opće stanje vjerskog života u Ministarstvu obrane Bosne i Hercegovine.

Tijekom 2021. godine, posebni dani u vjerskim kalendarima, u skladu sa ograničenjima koja su nastala pojavom pandemije i širenjem virusa COVID-19, obilježeni su u MO i postrojbama OS BiH. I pored spomenutih ograničenja obilježavanje vjerskih aktivnosti i obilježavanja posebnih dana u vjerskim kalendarima, ovi vjerski događaji su postali događaji približavanja vjernika i boljeg međusobnog razumijevanja pripadnika MO i OS BiH različitih vjera.

Tijekom 2021.godine otkazana su hodočašća za vjernike pripadnike MO i OS BiH zbog pojave pandemije i širenja virusa COVID-19.

III ZAKLJUČCI I OCJENE

Funkcioniranje obrambenog sustava BiH i rad u MO BiH, tijekom 2021. godine, bili su opterećeni otežavajućim okolnostima koje su onemogućile da se postigne najviši stupanj realizacije programskih aktivnosti. Aktivnosti Ministarstva obrane i Oružanih snaga BiH u 2021.godini implementirane su sukladno sa realnim mogućnostima u okolnostima pojave virusa COVID-19, kao i nedostatnih budžetskih sredstava. Nedostatna budžetska sredstva su onemogućila razvoj infrastrukture i opremanje, te značajnija poboljšanja logističke funkcije održavanja. Zbog ovih okolnosti, tehničko stanje i starosna struktura postojećih materijalno tehničkih sredstava nije na zadovoljavajućoj razini, a nisu postojale ni pretpostavke za izradu i realizaciju značajnih projekata koji bi pokrenuli proces modernizacije OS BiH.

I pored prezentiranih otežavajućih okolnosti, dostignut je visok stupanj realizacije programskih aktivnosti. Pokazatelji koje sadrži ovo izvješće, zaključci i ocjene o radu MO BiH tijekom 2021. godine, predstavljeni su kroz tematske cjeline:

1. Poboljšanje funkcioniranja obrambenog sustava

Nastavkom aktivnosti na definiranju i završetku strateških dokumenata poboljšane su već stvorene kvalitetne osnove za potpunije i kvalitetnije uređenje obrambenog sustava BiH. Organizirani pristup planiranju i realizaciji planova doveo je do daljnjeg napretka u funkcioniranju MO i OS BiH. Pored navedenog, MO BiH je uspješno koordiniralo planirane aktivnosti suradnje sa drugim institucijama, te jačalo regionalnu i bilateralnu suradnju.

2. Konceptualni dokumenti

Financijska sredstva predviđena u Budžetu ne osiguravaju implementaciju Plana razvoja i modernizacije OS BiH koji je Predsjedništvo BiH usvojilo kroz Odluku o usvajanju dokumenta „Pregled obrane“ i „Plan razvoja i modernizacije Oružanih snaga Bosne i Hercegovine“ broj: 01-50-1-4629-30/16 od 24.11.2016. godine i budžetski okvir ni u jednom dijelu ne daje pretpostavku kreiranja razvojnog budžeta. Navedeni Plan razvoja i modernizacije OS BiH sadrži 16 projekata za koje nisu osigurana financijska sredstva. Dio sredstva za višegodišnje projekte su osigurana jedino kroz ostatak sredstava iz budžeta MO BiH (prestrukturiranje i uštede), dok od nadležnih institucija ista nisu namjenski osigurana, iako su sve institucije podržale njihovu realizaciju. Realizacija plana implementacije ovih dokumenata doprinijet će jačanju systemske, organizacijske, strukturalne i materijalne osnove obrambenog sustava.

3. Međunarodne aktivnosti

Tijekom 2021. godine, MO BiH je nastavilo sa ispunjavanjem obveza koje proizilaze iz dokumenata koje je BiH dostavila NATO-u. To je od izuzetnog značaja za BiH i predstavlja pokazatelj učinjenih napora BiH na usvajanju i primjeni određenih zahtijevanih standarda od NATO-a.

Pored navedenog, nastavlja se snažan razvoj međunarodne, regionalne i bilateralne vojne suradnje. Tijekom 2021. godine, nastavljeno je sudjelovanje OS BiH u mirovnim operacijama. Sudjelovanje u takvim aktivnostima predstavlja konkretan doprinos svjetskom miru i test sposobnosti OS BiH, te najbolji način međunarodne afirmacije naših obrambenih sposobnosti.

4. Pokretna i nepokretna imovina

Nastavljene su aktivnosti rješavanja viškova pokretne vojne i ostale imovine i neperspektivnih lokacija. Ukupna količina nesigurnog streljiva je smanjena za 150,65 tona. Ova aktivnost će iziskivati angažiranost resursa i tijekom 2022. godine.

Ministarstvo obrane BiH očekuje da nadležne razine vlasti poduzmu mjere za preuzimanje neperspektivnih lokacija.

5. Redovite aktivnosti

U okviru redovitih aktivnosti, težište je usmjereno na razvoj civilno vojnih odnosa i vojne pomoći civilnim tijelima u BiH, obuci, operativnim i funkcionalnim zadaćama. U funkcionalnoj oblasti civilno vojne suradnje zadržan je progresivan trend, što izuzetno doprinosi daljnjoj afirmaciji OS BiH, posebice imajući u vidu otežane okolnosti zbog budžetskog ograničenja.

Ministarstvo obrane BiH će i dalje davati svoj maksimalni doprinos u rješavanju svih aktivnosti čija realizacija je u tijeku i koje nisu završene u izvještajnom razdoblju.

IV TEŽIŠNE ZADAĆE ZA 2022. GODINU

Imajući u vidu ostvarene rezultate i konstatirane probleme u radu i ranije definirane obveze MO BiH, za 2022. godinu planirane su sljedeće težišne zadaće:

1. Implementacija obveza Ministarstva obrane koje proizilaze iz dokumenata „Program reformi Bosne i Hercegovine“.
2. Poboljšanje funkcioniranja obrambenog sustava kroz:
  - Uspostavljenje efikasnijeg, funkcionalnijeg i operativnijeg sustava, naročito u logističkim aspektima;
  - Nastavak izgradnje sustava kroz detaljnu razradu strateških, doktrinarnih i planskih dokumenata;
  - Nastavak personalnog podmlađivanja i unaprjeđenja upravljanja personalnim resursima, te dodatno osposobljavanje personala kroz dodatnu obuku i usavršavanje;
  - Transparentnost i odgovornost u radu.
3. Realizacija obrambenih aktivnosti:
  - Planiranje i izvođenje obuke Oružanih snaga Bosne i Hercegovine;
  - Nastavak razvoja civilno vojne suradnje;
  - Profesionalni razvoj i stručno-specijalističko usavršavanje pripadnika institucija obrane Bosne i Hercegovine.
4. Sudjelovanje OS BiH u mirovnim misijama.
5. Vojnoobavještajna potpora misijama OS BiH.
6. Vršenje sigurnosnih provjera i izdavanje sigurnosnih dozvola za pripadnike institucija obrane BiH.
7. Rješavanje pitanja raspolaganja neperspektivnom nepokretnom imovinom.
8. Rješavanje viškova naoružanja i streljiva OS BiH.
9. Unaprjeđenje sigurnosti skladišta naoružanja i vojne opreme po NATO standardima.
10. Pružanje vojne pomoći civilnim tijelima, te nastavak razvoja operativnih sposobnosti OS BiH za pružanje vojne pomoći civilnim tijelima u reagiranju na prirodne i druge katastrofe i nesreće.
11. Daljnje jačanje međunarodne suradnje (bilateralne, regionalne, suradnje sa obrambenim i sigurnosnim međunarodnim organizacijama, itd.).
12. Nastavak protivminskih akcija deminerskih postrojbi OS BiH i akcije uništavanja neeksploziranih ubojitih sredstava.
13. Obilježavanje Dana OS BiH.
14. Ispunjavanje međunarodnih obveza BiH u oblasti obrane i sprovođenje aktivnosti u okviru članstva NATO/PfP.
15. Vojnoobavještajna i sigurnosna suradnja sa komplementarnim institucijama u BiH.
16. Razvoj i implementacija sistema prijema časnika u OS BiH.
17. Nastavak aktivnosti na projektu selekcije i obuke mladih vojnika, dočasnika i časnika u Bosni i Hercegovini.
18. Implementacija Plana integriteta i borbe protiv korupcije MO BiH za razdoblje 2020 – 2024. godine.
19. Sudjelovanje u interesornim radnim grupama Vijeća ministara BiH u raznim oblastima, a posebice u procedurama izrade prijedloga zakonskih rješenja.
20. Izrada prijedloga zakona, izmjene i dopune postojećih zakona i harmonizacija postojeće zakonske regulative.
21. Izrada podzakonskih normativnih i drugih dokumenata u obrambenom sustavu.
22. Jačanje svih aspekata medijske afirmacije obrambenog sustava.

Privitak: Popis tabela i dijagrama

Broj: 06-03-6-307-9/22

Sarajevo, 18.02.2022. godine

MINISTAR

Dr. Sifet Podžić

POPIS TABELA I DIJAGRAMA:

a) Tabele

1. *Pregled realizacije programskih aktivnosti*
2. *Pregled aktivnosti civilno-vojne suradnje*
3. *Pregled angažiranja resursa OS BiH u slučaju prirodnih i drugih katastrofa i nesreća*
4. *Realizacija plana deminiranja*
5. *Angažirani resursi u operacijama deminiranja*
6. *Uporedni pregled realizacije deminiranja*
7. *Pregled realiziranih inženjerskih aktivnosti*
8. *Pregled sudjelovanja na međunarodnim vojnim vježbama*
9. *Sudjelovanje pripadnika OS BiH u mirovnim misijama*
10. *Uporedni pregled realiziranih planova bilateralne suradnje*
11. *Pregled razmijenjenih informacija*
12. *Pregled realizacije aktivnosti u Središtu za sigurnosnu suradnju (RACVIAC)*
13. *Pregled izrade obavještajno analitičkih produkata*
14. *Pregled izvršenih sigurnosnih provjera i izdatih rješenja*
15. *Pregled izvanrednih događaja*
16. *Pregled popune*
17. *Pregled prijema u državnu službu*
18. *Pregled načina prijema u vojnu službu u početnom činu vojnika*
19. *Pregled načina prijema u vojnu službu u početnom činu dočasnika*
20. *Pregled načina prijema u vojnu službu u početnom činu časnika*
21. *Pregled prestanka državne službe*
22. *Pregled prestanka vojne službe u OS BiH*
23. *Pregled realizacije programa „Perspektiva“*
24. *Pregled realizacije aktivnosti u sklopu projekta „Preventiva“*
25. *Pregled realizacije raznih vrsta edukacije u zemlji i inozemstvu*
26. *Pregled školovanja kadeta na vojnim akademijama u inozemstvu*
27. *Pregled upućivanja kadeta na vojne akademije u inozemstvu*
28. *Izvešće katastarskih evidencija i zemljišno knjižnog stanja*
29. *Pregled perspektivnih lokacija po Odluci Predsjedništva Bosne i Hercegovine iz 2016. godine, (koja nije stupila na snagu)*
30. *Uporedni pregled dinamike uništenja SiMES-a*

31. *Pregled strane vojne pomoći*
32. *Pregled doniranih MTS u cilju sprečavanja, zaštite i širenja virusa COVID-19*
33. *Realizacija Plana nabavke*
34. *Struktura provedenih postupaka nabavke*
35. *Pregled utroška budžetskih sredstava za usluge održavanja*
36. *Pregled utrošenih novčanih sredstava za tekuće i investicijsko održavanje*
37. *Uporedni pregled prometnih nesreća*
38. *Pregled registriranih i osiguranih m/v*
39. *Struktura srednjoročne projekcije rashoda*
40. *Pregled izvršenja budžeta*
41. *Pregled sudskih sporova*
42. *Pregled aktivnosti odnosa s medijima*
43. *Pregled aktivnosti objavljivanja i internet komunikacije*

b) Dijagrami

- 1) *Realizacija programskih aktivnosti*
- 2) *Uporedni prikaz realizacije programa rada*
- 3) *Pregled korisnika pomoći*
- 4) *Pregled obveza po pitanju verifikacije, inspekcije i razmjene informacija*
- 5) *Uporedba otpuštenog personala po odabranim kategorijama*
- 6) *Uporedni prikaz prometnih nesreća*
- 7) *Uporedni prikaz broja zahtjeva za djelovanje inspektora*
- 8) *Komunikacijski kanali prijema zahtjeva za djelovanje inspektora*
- 9) *Oblasti u kojima su konstatirane nepravilnosti ili kršenje standarda*